

Poština v državi SHS payšalirana.

Leto XVIII. 1920.

Št. 3, 4. Marc, april.

Koledar za april 1920.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. Očeta:

Stanovitnost mladine odpuščene iz šole

Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostolstva molitve za vsak dan še važne, najne zadeve.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v		
			ljubl. škot.	lavant. škot.	
1 2 3	Četrtek Petek Sobota	† Vel. četrtek † Vel. petek † Vol. sobota	Sprava za božje rope in bogoklet. Mir v rani presv. Srca Zalostne matere in vdove	Konjšice Sv. Trojica p. G. Preddvor	Gornjsko Reka
4 5 6 7 8 9 10	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Velika noč Vel. poned. Sikst p. Hermam Albert šk. Mar. Klapfa Ezechiel	Duhovno vstajenje in prerojenje Sv. obhajilo vir tolažbe Ljubezen do sv. Stolice Družba sv. Mohorja Krščanska zakonodaja Sočutje s trpin Propovedniki	Nemška Loka Dobropolje Leskoviča Zapiana Suhorja Brezje Podbrezje	Konjice Prihova Čadram Loče
11 12 13 14 15 16 17	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Leon I. Vel. Zenon Hermenegild Justin m. Helena Turibij Rudolf	Verskonačelna doslednost Otroci brezvestnih staršev Prepojitev javnosti s kršč. načeli Živa vera izobraženov Gorečnost gospē za božjo čast Da Bog odvrne razne šibe Verni in vestni uradniki	Blagovica Vrhnik Vrhpolje p.M. Sv. Leonard Kamnik žup. Kranj Motnik	Kunig. n. P. Spitalič Zreče Žiče Skomarje
18 19 20 21 22 23 24 25	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Apolonij Ema Marcelin Varst. sv. Jož. Soter in Kaj Vojteh Jurij	Vzornost duhovništva Srbsko in hrvatsko ženstvo Mar. kongregacija mož Pomoč cerkvi v novih viharjih Sprava sprtih družin Češko katoličanstvo Vera, pravnost in omika vojakov	Šturje Sv. Jurij p. Šm. Ihan Doberniče Gorje Šmihe red. Stara Loka	Stranice Kebelj Sv. Jernej p.L. Vel. Ned. Ormož
26 27 28 29 30	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek	Marko Klet Peregrin Pavel od križa Peter muč. Katar. sien.	Blagoslov lepi naši domovini Rim in Moskva Več pobožnosti med popotniki Ljubezen do trpljenja za grešnike Obnovitev primorskih cerkv Samotoljubnost. — Vsi v apr. umrli	Cerkve (Dol.) Podgrad Nevlje Čatež pr. Kr. Sv. Jurij pod K. Stari trg p. L.	Boj. v Orm. Sv. Duh pri Središču Sv. Miklavž pri Ormožu Svetinje

Odpustki

za mesec april 1920.

1. **Veliki četrtek.** Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkv; glej spodaj opombo; b) tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil najsvetejši Zakrament; spoved in sv. obhajilo danes ali pa drugi teden; c) tistim, ki danes ali jutri obiščejo »božji grob« in molijo po namenu sv. očeta; spoved in sv. obhajilo danes ali na veliko nočno nedeljo; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) udom bratovščine sv. Družine. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

2. **Veliki petek.** Kdor danes popoldne od tretje ure naprej ali jutri do enajste ure dopoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišlevanjem, dobi popolni odpustek tisti dan, ko opravi veliko nočno spoved in gre k sv. obhajilu. — Tretjerednikom vesoljna odveza. Popolni od-

pustek tistim, ki nosijo višnjevi škapulir. V zadobljenje odpustka zadostuje sv. obhajilo prejšnjega dne.

3. **Velika sobota.** Tretjerednikom vesoljna odveza.

4. **Nedelja, prva v mesecu.** Velika noč. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkv; glej spodaj opombo; b) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; c) udom škapske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) onim, ki nosijo črni škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine sv. Družine. — Poleg tega še: Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi

Velika nevarnost za vero!

Liudstvo slovensko — pozor!

Varujte se lažnjivih prero-
kov, ki hodijo k vam v ovčjih
oblačilih, znotraj pa so zgrab-
ljivi volkovi! (Mat. VII, 15.)

»Kmetijski list«, glasilo »samostojne
kmečke stranke«, se je v svoji 6. letošnji
številki pritožil nad »Bogoljubom«: »Tudi
ta se je tako daleč spozabil, da je izstopil
iz svoje svete dolžnosti in se spustil v po-
litiko. V naši (samostojni) stranki vidi, ka-
kor pravi, nevarnost za vero.« In potem se
hoče malo ponorčevati iz tega, da bi bila
njegova stranka veri nevarna.

V 8. številki pa se huduje nad tem, da
duhovščina nasprotuje »samostojni« stran-
ki. Ravnotako pove tudi, da se je stranka
obrnila do naših škofov, ljubljanskega in
lavantinskega, za pomoč zoper duhovnike,
da pa ni dobila od škofov nobenega stvar-
nega odgovora. — V 9. številki prinaša
celo pismo, poslano ljubljanskemu škofu.

Zakaj pa vendar duhovščina ni zado-
voljna s »samostojno« kmečko stranko?
Zakaj škofje, četudi naprošeni, niso hoteli
stranke v varstvo vzeti? In zakaj se »Bo-
goljub« peča s to stranko?

»Samostojna kmečka stranka« pravi,
da hoče kmetu pomagati do večje veljave
in moči. Dobro! Iz tega vzroka nimamo
stranki nič ugovarjati; nasprotno: v tem
se strinjamo. Ali menite res, da duhovniki
ne privoščijo kmetu, da bi si opomogel?

Na to odgovarja že knjižica »Primate tatu«
in to tudi dokaže, tako dokaže, da se
lahko z rokami prime, da duhovniki niso
nasprotni kmetu in da duhovski stan ni
škodljiv kmetškemu stanu. Zato tega ne
bomo tukaj zopet ponavljali. Zaradi tega
torej ni prepira med nami. Kar se tiče
kmečkih težav, potreb in zahtev, pu-
stimo kmečkim možem — tistim, ki so res
kmetje — veljati, kar rečejo. Vsak ve sam,
kje ga čevelj žuli; kmet tudi. In kmeta
čevelj še posebno žuli, zato ima pravico
govoriti.

Samostojni kmečki stranki s a m i n a
s e b i bi duhovščina ne nasprotovala, —
ko bi ne imela sicer na sebi nič napačnega.
To, prosimo, vzemite na znanje, samostoj-
niki, da ne boste govorili, da so duhovni
nasprotniki kmečke organizacije kot take!
To je seveda vprašanje: ali je bolj modro
in primerno, da se kmetje sami zase zdru-
žijo v stranko, ali pa da so člani vseh sta-
nov, ki so enega duha, združeni v eno veli-
ko stranko. Kajti nazadnje se morajo v dr-
žavi koristiti vseh stanov v sklad spravit.
Saj bi v tej skupni stranki imeli kmetje
večino. In ker večina odločuje, bi, oziroma
bodo kmetje, če bodo hoteli, lahko dose-
gli vse, kar se sploh da doseči. Če bi pa
kmetje hoteli na vsak način sami zase biti,
bi jim duhovni ne mogli in tudi ne hoteli
nasprotovati. To menda lahko rečemo, če-
tudi »Bogoljub« kot nepolitičen list o tem

nima odločevati. Ampak to se menda samo ob sebi razume. Do tukaj torej se razume. O kmečkih zadevah imajo pravico kmetje govoriti.

* * *

Drugače pa je, ko pridemo do vere. »Samostojni« pravijo, da so tudi za vero in da njih stranka veri ni nevarna. Vprašanje pa je: kdo ima pravico določevati, kaj je veri nevarno in škodljivo? Škofje in duhovniki — ali možaki okoli »Kmetijskega lista«? Ti hočejo namreč tudi v verskih rečeh več vedeti kakor duhovniki, kaj je prav in kaj ni prav. Če ste se kaj katekizma učili, morate vedeti, da se katoliški kristjani ločijo v učečo in poslušajočo cerkev. Učeča cerkev so papež, škofje in mašniki, poslušajoča pa drugi verniki. Prvi imajo dolžnost učiti, v verski rečeh razsojati, drugi pa poslušati in razsodbe sprejemati. V umetniških rečeh imajo pravico govoriti in soditi umetniki, — ali ne poznate Prešernove pesmi: Le čevlje sodi naj kopitar!? — v zdravstvenih zdravniki, v pravnih pa pravniki. Če imate kako važno pravdo, je ne boste razsodili sami, ampak se obrnili na sodnijo, da jo razsodi. In njena razsodba velja, naj je komu prav ali ne. Tudi v manj važnih zadevah se obračamo na izvedence ali strokovnjake. Če hočeš izvedeti pravo mnenje o svoji suknji, se boš obrnil na krojača, o čevljih na čevljarja in o piskru na piskrovezca; on ti bo povedal, če bo še držalo ali ne. Tako v vsaki stroki odločujejo strokovnjaki. Ali naj bi samo v verskih rečeh, ki so najvažnejše, drugi več in bolje vedeli, kakor strokovnjaki: škofje in duhovniki? Da, ti so poklicani in pooblašчени, da sodijo o verskih zadevah. Ti so študirali in še vedno študirajo, da vedo ločiti luliko od pšenice in zlato od žlindre. Duhovniki pa nimajo samo pravice in oblasti v verskih rečeh odločevati, ampak imajo tudi sveto dolžnost, skrbno čuvati zaklad vere, opozarjati ljudstvo na nevarnosti, ki veri preté, in vse take nevarnosti od vernega ljudstva odvracati. Ko bi tega ne delali, bi bili podobni mutastim psom, ki ne

znajo lajati, kadar se tat hiši bliža. Tisto lajanje seveda tatu ni nič všeč in se jezi na psa, da mu ne pusti njegovega »dela« nemoteno izvršiti, a za varstvo hiše je potrebno. — Dovoljite torej, možje-samostojniki, da kakor v vseh tako tudi v verskih zadevah razsojajo strokovnjaki. In to so škofje in duhovniki.

Ti pa imajo ravno z verskega stališča velike pomisleke zoper novo stranko. V »samostojni« stranki vidijo nevarnost za vero. Da, samostojna stranka je velika nevarnost za vero. To trdimo s polnim prepričanjem. Prav zato in samo zato se tudi »Bogoljub« peča s to stranko. »Bogoljub« namreč nima samo »svete dolžnosti« pospeševati pobožnost, ampak tudi vero braniti. Ako ne bo vere, tudi pobožnosti ne bo. Najprej moramo biti trdni v veri, potem šele moremo biti pobožni.

»Kmetijski list« piše: »Težko smo bili zadeti, ko smo naleteli pri naši duhovščini na odločen odpor proti našemu najpoštenjšemu, najčistejšemu delu.« »Spoznajte naše poštene namene!« Nočemo vam delati krivice. Verjamemo, da imate — kar vas je res kmetov — namen, kmečkemu stanu pomagati do veljave. Vsi, ki so pri stranki, sicer nimajo tega namena; a vsaj tisti, ki so bolj zadaj, ki se dajo od drugih voditi, tisti menda že mislijo, da se gre pri tem samó za pravice in veljavo kmečkega stanu. Ta namen torej nova stranka ima, tega ne tajimo. Toda čist pa ta namen ni! Poleg tega namena ima namreč še drug namen. Ta namen je: kmeta odvrniti od duhovnikov in s tem ga odtrgati od cerkve. Vsaj voditelji imajo gotovo ta namen. In ta namen jim je važnejši kakor pa kmetu pomagati. To trditev hočemo dokazati.

Ko bi vam bilo samo za pravice kmečkega stanu, bi vam popolnoma zadostovala »Kmečka zveza«, ki ima ravno tisti namen. Zakaj vam »Kmečka zveza« ni všeč? Kaj na njej ni prav? Za predsednika ima kmeta, pravega, poštenega in za-

vednega kmeta. Odborniki so kmetje, ki imajo popolno pravico odločevati o vseh zadevah, ki se tičejo kmetijstva in kmečkenga stanu. Ta »Kmečka zveza« ima kmeta za kmetijskega poverjenika v Ljubljani in je povzdignila slovenskega kmeta za kmetijskega ministra v Belgradu. Storila je in storila bo za kmeta, kar bo največ mogla; toliko vsaj, kakor vaša »samostojna« stranka. — Zakaj vam torej »Kmečka zveza« ni všeč? O, vemo, kaj vam ni všeč! »Kmečka zveza« ima na sebi en madež, ki ga vi ne morete trpeti. Ta madež je, da hoče biti izrečno krščanska. Vi to imenujete »klerikalizem« ali odvisnost od duhovščine. Pa kakšna je ta odvisnost? Vi se branite duhovnov in vpitujete zoper nje, kakor bi vas res držali v sužnosti, kakor bi vas imeli na verigah in z verigami priklepali na cerkev! Ali je ta »odvisnost od duhovščine« res tako strašna, da je ni mogoče prenašati?

Popolne neodvisnosti ali »samostojnosti« na svetu sploh ni. Ljudje smo odvisni drug od drugega. Otroci so odvisni od staršev, delavci od gospodarjev, časih pa tudi starši od otrok in gospodarji od delavcev, — pa še velikokrat! Vsi smo odvisni od države in njenih oblasti in pa — hočeš nočeš — od Boga. Adam in Eva sta hotela biti tudi od Boga neodvisna, ker jima je kača na uho pihala: kaj bi vama kdo zapovedoval in prepovedoval, kaj bosta jedla; bodila samostojna in jejta, kar sama hočeta! Pa sta se tako najedla in ujedla, da nas, njih otroke, še danes glava in želodec bolita. — Tudi državno oblast moramo ubogati. Državi kmetje morate plačevati davke, morate oddajati denar, žito in živino. In ne samo tega, tudi svoje sinove in če niste prestari, še same sebe, da vas pošlje v vojsko in morebiti pobije. In če ne ubogate, pošlje nad vas žandarje ter vas prisili z ječo in verigami, s puško in bajonetom. Kaj je v primeri s to odvisnostjo odvisnost od cerkve in duhovnov! Duhovna ubogate, če hočete in kolikor hočete. Duhovni nimajo ne žandarjev, ne ječ, ne verig, ne pušk, ne kanonov, da bi

vas prisilili k pokorščini. Niči za lase vas nočejo vleči v nebesa, ampak samo za roko voditi, če jim jo podaste. In vendar tak upor, tako ustavljanje, tako vpitje, tako zabavljanje zoper vladu duhovnikov! To je vsekako sumljivo... Zakaj nimate nobene pritožbe zoper odvisnost od tistih, ki so vas v vojsko spravljali, vas res pritiskali, vam rekvirirali žito in živino in stali za vašim hrbtom s puško in bajonetom, da se niste mogli svobodno ganiti? Zato, ker nimate poguma. No, mi vas nikakor nočemo ščuvati k nepokorščini do državne oblasti. A zakaj imate tak pogum na duhovne? Zato ker veste, da se vam ne bo nič zalega zgodilo. To ste junaki!

Na ugovor »nismo zoper vero, samo zoper duhovne smo«, ki ga nosite v ustih, je odgovorila že knjižica »Primito tatu!« Le berite jo vsi in dajte jo brat še drugim, ki so premoteni in zapeljani, da pridejo do spoznanja resnice! — Ta ugovor ne drži. Če imate zoper kakega posameznega duhovna pritožbo, pritožite se, in če vam res krivico dela, si le pomagajte! Splošno pa duhovne zaničevati obenem pa biti dober kristjan, to nikdar ne gre skupaj. Nikoli še niste videli človeka, ki bi duhovne zaničeval, zraven pa bil prav pobožen. Spoštovanje do duhovskega stanu in lepo krščansko življenje gresta vedno skupaj; ravnotako pa zaničevanje duhovnov in slabo krščansko življenje ali celo popolno brezverstvo. Ako mi branimo čast duhovskega stanú, je ne branimo toliko zaradi duhovnov samih, ampak bolj zato, ker bi drugače vera škodo trpela. — Ali mar more biti dober otrok, kdor zaničuje in sovraži svoje starše? Morda imajo starši napake in še velike napake. Otrok te napake obžaluje in obsoja, starše miluje, a sovražiti jih ne sme. Pa boste rekli: mi nismo otroci in duhovni niso naši starši. Četudi niste otroci, pa nič manj ne grešite, kakor hudobni otroci, ki svojim staršem delajo žalost. Vi zaničujete Boga samega, ki je tako jasno rekel: »Kdor zaničuje vas, zaničuje mene.« Ker pravite,

da ste dobri kristjani, bi morali vendar te besede poznati in se po njih ravnati!

Zaničevanje duhovnov je torej brezdvomno znamenje, da je vaša stranka **veri nevarna ali liberalna**. In vi, ki po shodih zoper duhovne naravnost divjate ter jih s »farji« in »hudiči« zmerjate, se še čudite, kako da vas duhovni ne hvalejo, vaše stranke ne priporočajo, in da je škofje v varstvo ne vzamejo!

* * *

Zaničevanje duhovnov pa ni edini dokaz, da je ta stranka **veri nevarna ali liberalna** — četudi hoče skrivati liberalizem kakor kača noge. — Da pa se bomo prav razumeli, pojasnimo najprej, kaj je to liberalno. Liberalno pomeni **svobodno ali svobodnjaško**. Liberalcu je svobodno verovati ali ne verovati, v cerkev hoditi ali ne hoditi, k spovedi hoditi ali cela leta brez spovedi živeti. Tudi če ne hodi v cerkev in k spovedi, pravi, da je poštenjak, ker nikogar ne okrade in ne ubije. Taki ljudje nimajo nikoli »nič greha«. Med pravimi kmeti dozdej takih ni veliko, skoro nič. Ali pa menite, da jih ni med tistimi, ki stojijo v ozadju in gonijo kolesa te stranke? ... Liberalizem torej sam na sebi še ni nevera, ne brani verovati, ne brani v cerkev hoditi, priporoča pa tudi ne. Probst — to je njegovo geslo. Kakor kdo hoče in kolikor se komu zljubi. A ta prostost je napačna. Ne, kolikor se komu zljubi, marveč kolikor nam je Bog ali sam ali po svoji Cerkvi ukazal, toliko moramo verovati in po veri živeti. Liberalizem torej še ni nevera, a s svojo versko prostostjo vodi v **versko mlačnost, brezbriznost in polagoma tudi v nevero**.

Da je »samostojna« kmečka stranka liberalna, to je **veri nevarna, škodljiva**, zato imamo poleg zabavljanja duhovščini še te-le dokaze:

1. »Samostojni« zagotavljajo, da niso ne liberalci ne klerikalci. V resnici pa liberalcev nikoli ne napadajo, napadov na »klerikalce« in »klerikalizem« pa v vsaki številki »Kmetijskega lista« mrgoli.

2. Najhujši liberalci, pravi brezverci, imajo svoje srčno veselje nad »samostojno« stranko kakor mati nad svojim otročičkom. Ta stranka — tako upajo sovražniki Cerkve — bo zadala »klerikalizmu«, to je: katoličanstvu smrtni udarec. Mislijo si: če še kmeta odvrnemo od cerkve, potem smo dosegli vse. Zato so pa pisali, da liberalna (JDS) stranka **nima nič proti »samostojni« stranki**. To se pravi: obe sta enega duha in imata v verskem oziru iste namene, samo delata se, kakor bi se med seboj nič ne poznali.

3. Pri stranki so vsi oni z dežele, katere smo že od nekaj poznali kot liberalce. Sploh vse, kar je na kmetih bolj slabe vere ali celo brez vere, kar ne hodi k spovedi in k maši, — vse je v »samostojni« stranki. Zato pa je škoda poštenih vernih kmetov v tako družbo.

4. Na štajerskem stopajo v to stranko trumoma bivši »štajercijanci«, ki so bili v Avstriji hudi liberalci in nemškutarji obenem ter vzdržavali najgrši slovenski list »Štajerc«. »Kmetijski list« jih zna tako lepo opravičevati, češ, naj bo pozabljeno, kar je bilo, bodimo veseli, če se kdo spreobrne! To je samo na sebi res, vsakega spreobrnjenega grešnika smo veseli na zemlji in v nebesih. Tudi mi smo jih veseli, če je njihov preobrnjenje resnično. Vprašanje pa je, če so se ti ljudje v srcu res kaj spreobrnil, če jih ni samo sila uklonila, ker nemškutarstva jim danes ne kaže več uganjati. In to je pa le čudno in značilno, da vsi ti bivši sovražniki svojega lastnega slovenskega jezika in naroda tiščijo ravno k tej stranki. Sorodne duše!

5. Tudi socijalni demokratje, ki so v tem oziru nepristranski sodniki, imenujejo »samostojne« liberalno kmečko stranko ali kmečke liberalce.

6. Podobna »agrarna« (kmetijska) stranka je na Češkem, in »samostojni« stranki je ta stranka zgled in vzor. Ta češka stranka pa je popolnoma liberalna, cerkvi nasprotna. Ravno zdaj nekateri grozé s popolnim odpadom od katoliške Cerkve. Če bo slovenska kmečka stranka

šla za češko, bo na Slovenskem v verskem oziru zelo žalostno.

7. Govornik »samostojne« stranke, Mrmolja, je rekel na shodu v Horjulu: »Vera nima za kmeta druge tolažbe kakor: Kolikor slabše se ti godi na tem, toliko boljše se ti bo na onem svetu.« Iz teh besedi, ki jih »samostojnik« Cerкви oponaša, se vidi, kako krščanskega duha je ta stranka! To, kar Mrmolja Cerкви očita, pa ni tako, kakor je on povedal. Za to, da se bo komu na onem svetu dobro godilo, še ni dosti, da se mu na tem svetu godi slabo. Marsikomu se slabo godi tukaj, pa se mu bo še tam. Vprašanje je, s k a k i m d u h o m človek revščino prenaša. Radovoljno uboštvo je seveda zaslužno pred Bogom. Nasproti pa vera nikakor ne brani skrbeti za časno blagostanje. Kdor je zanikrn gospodar, bo težko dober kristjan. Primerno blagostanje je za krščansko življenje ugodnejše kakor revščina. Reveži in berači niso vselej najboljši kristjani, pogostokrat so versko popolnoma zanemarjeni. Res pa je — in to si zapomnite vi, samostojniki, ki se ženete s tako silo za časno dobrobit, vera pa, četudi jo imate, vam je postranska stvar — kar je Bog rekel bogatini, ki je nagrabil skupaj blaga, potem pa si rekel, duša jej in pij: Norec, nocoj bodo tirjali tvojo dušo od tebe; kar pa si skupaj spravil, čegavo bo?! In ravnotako je res, kar je drugikrat rekel Jezus: Kaj pomaga človeku, če cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi! . . . Par let se posvetnjak šopiri na svetu, se žene za bogastvom, se ponaša in postavlja kot petelin na dvorišču, kakor bi imel večno živeti, kmafu pa potrka bela žena in od vse njegove imenitnosti in mogočnosti ni več sledu . . . Kaj je 40 ali 50 let, kolikor časa boš kvečjemu gospodaril, v primeri z večnostjo? Še toliko ne, kakor kaplja v morju. Niso taki tepci, kakor vi mislite, ne, oni kmetje, ki pri vsej skrbi za zemeljsko blagostanje nikoli ne pozabijo, da je življenje kratko, silno kratko, da bo treba kmalu vse pustiti in iti v drugo deželo, kjer bo naše samo to, kar smo storili za dušo. In ker so duhovniki posre-

dovalci in pospeševalci duhovnega življenja, zato si mislijo ti možje: Bolj prav mi bo hodilo, če sem z duhovni dober kakor pa ž njimi navzkriž. Da, ti možje so — četudi morda na videz priprosti — vendar pravi modrijani, ki se v svojih računih ne bodo zmotili . . . Ob smrtni uri, ko človek v pravi luči gleda življenje, ni bilo še nikomur žal, da je bil z duhovni dober.

8. Da je »samostojnim« vera postranska stvar, četudi jo imajo, se sme po pravici sklepati tudi iz tega, ker se nimajo nič pritožiti proti temu, kar so nameravali napraviti s šolsko postavo, namreč da bi vpliv cerkve na šolo popolnoma, krščanski nauk pa vsaj po nekih šolah odpravili. — Kako so pa v uredništvu »Kmetijskega lista« v krščanskem nauku temeljito poučeni, pa priča ta-le »novica«, ki jo je ta list prinesel: »Časopisi poročajo, da namerava papež dovoliti katoliškim ločencem zopetno ženitev oziroma možitev. Slovenci take določbe ne moremo pozdravljati, ker nam je nerazdružljivost zakona nekaj svetega.« Ta »novica«, ki jo je »Kmetijski list« posnel najbrž po strupeno liberalni »Domovini«, ki jo je že prej prinesla, je v dvojnem oziru od sile smešna. 1. Dva liberalna lista branita katoliško vero nasproti papežu, ki jo hoče pokvariti (!). 2. V svoji verski gorečnosti pa ne vesta, da papež neločljivosti zakona ne more odpraviti, ker to ni cerkvena, ampak božja določba, ki je noben papež ne more prenarediti. »Kar je Bog združil, naj človek ne loči,« pravi sv. pismo. — Tako kakor ta dva lista, pišejo o katoliških stvareh navadno judovski časniki, ki se razumejo na krščanski nauk kakor zajec na boben.

9. Prav posebno značilno za »samostojnike« je pa to-le: Oni ne marajo za žensko volilno pravico. »Kmetijski list« je poročal prvič, da bodo smele voliti mestne gospodične, drugič, da bodo smele voliti tudi tovarniške delavke. Pri tem pa nima ne ene besedice za volilno pravico kmečkih žena in deklet. Po vsej pravici bi pričakovali, da bo ogorčeno vz-

kliknil: Tako torej?! To je nezaslišano preziranje in zaničevanje kmečkega stanu! Vse smejo voliti, samo kmečke ženske ne! Najodločneje ugovarjamo! — Toda niti črhne ne zaradi te kričeče krivice, storjene kmečkemu stanu! Zakaj ne? Zato ker kmečke žene in dekleta — niso liberalke! Ko bi bilo »samostojnikom« res predvsem za kmečke koristi, bi bili gotovo za žensko volilno pravico kmečkih žená, saj te bi gotovo tako volile, da bi bilo za kmeta dobro. Pa ne, — ne marajo jih! Med seboj tudi naravnost govore — pisati si tega ne upajo: »Ko bi pa ženske volile, bi pa za nas ne bilo dobro.« Ko bi kmečke ženske po vsej državi volile, bi imeli kmetje polovico več glasov, torej bi bil vpliv in moč kmečkega stanu za polovico večji. Pa tega nočejo. Njim je prav, da mestne ženske volijo, kmečke pa ne. Prav, da kmečki stan na ta način ne pride do večje veljave in pravice. Tu imate neizpodbiten dokaz, da je tem ljudem več, mnogo več za liberalstvo kakor za kmeta. Da, kmečke koristi so mnogim gola pretveza, pod katero delajo za liberalizem in s tem (posredno) za nevero.

Prosimo in pozivljamo »Kmetijski list« da naj — če se ne boji resnice — vse te naše točke (pravično in pošteno!) navede ter točko za točko ovrže in pobije.

Vemo pa, da »Kmetijski list« tega ne bo storil, kajti te-le resnice, ki jih ovrечи ne more, mu ne bodo ljube. Če bo o tem sploh kaj poročal, bo zasukal po svoje in se nas bo skušal otresti s kakim zmerjanjem, kakor je to storil s knjižico »Primitate tatu«. Zato pa prosimo vas vse: »Povejte, pokažite, dajte brat to vsem ljudem, posebno pa zapeljanim, da bodo vedeli, kaj je resnica na tej stranki in kako naj sodijo o nji!

Če kdaj in kje, je tukaj na mestu svarilo Jezusovo: »Varujte se lažnih, živih prerokov, ki hodijo k vam v ovčjih oblekah, znotraj

pa so grabežljivi volkovi!« Volk je oblekel nov, kmečki kožuh, da bi se kmetom bolj prikupil in bi ga rajši sprejeli.

Še nekaj označuje te ljudi: — brezmejna surovost. V časniku sicer niso tako surovi, pač pa po shodih. Tam ne le vpijejo, zmerjajo in razgrajajo, marveč ponekod tudi že dejansko napadajo, celo z nožem (Šmarje pri Jelšah) ali kar jim pride v roke. Vso sodrigo naženejo skupaj, mlade fantaline, celo otroke, da mečejo pesek v poštene krščanske može in duhovnike ter jih razženejo (Senčur pri Kranju). Naši fantje še niso vsled vojske dosti surovi, ti osrečevalci kmeta nam jih bodo popolnoma posuroveli in celo nedolžne otroke pokvarili. Vse to že samo na sebi priča, da taka stranka ne more biti prava in njeni nameni ne pošteni.

In ti ljudje hočejo veljati za »inteligentnejše«, razumnejše in bolj olikane kmeta (No, večinoma voditelji niso pravi kmetje, ampak gosposki kmetje ali kmečki gospodje). Zares, krasen rod nam boste vzgojili, vi inteligentje! Rod, ki bo seveda »oproščen duhovnih verig«, a na verigi ga bo vodil nekdo drug... Lažejo pa tako, da je groza. Ena teh laži je ta-le: Ujetniki ne bodo več prišli iz Italije. Škof je pisal papežu, naj dela na to, da jih do volitev tam pridržé. Zato so jih poslali na Sicilijo žveplo kopat. Kaj hočejo s tem drugega kakor netiti sovraštvo do papeža, škofa in cerkev? Potem pa tudi po shodih očitajo papežu »razporoko« in branijo vero zoper papeža (!). Komedijonti! Vsaka budalost jim je dobra, samo da morejo zabavljati. Pustite vi brambo zakona in vere v miru! Glejte samo, da boste pošteno v cerkev hodili, da ne boste med mašo in pridigo zunaj cerkve stali ali v gostilni posedali, pa da boste velikonočno spoved dobro opravili! To naj bo vaša skrb za vero; brambo vere pa pustite tistim, ki so za to poklicani!

Po vsem tem smemo s polno pravico reči: »Samostojna kmečka stranka« je ve-

lika nevarnost za vero. Kmeta doslej vernega in poštenega, nam hočejo pokvariti, navdati ga z mržnjo do cerkve in mu polagoma vzeti vero. Ali menite, da pretiravamo in slikamo na steno prazne strahove? Poglejte po mestih! Stari liberalci so še večinoma k maši hodili, mladij skoro nič več. In isto pot navzdol naj bi šel zdaj tudi kmet! Polagoma seveda, naenkraj ne. A navzdol se gre tako lahko! Prvo, kar bodo začeli ti ljudje opuščati, bo spoved. Ali menite, da bo človek, ki je na shodih zoper duhovne zabavljaj, potem prav lahko k duhovnu k spovedi šel? Potem bodo začeli opuščati pridigo, nazadnje bo izostala tudi maša. Ko pa človek začne nedeljsko mašo opuščati, potem je z njegovim krščanstvom pri kraju. — Ali menite, da kmet ne more biti neveren? Poglejte na Češko! Tudi na Češkem je bil kmet pred več desetletji veren kakor drugod. Pokvarila ga je samostojna kmečka (agrarna) stranka. Tudi pri nas imamo že zdaj v vsaki fari nekaj ljudi, ki so malovredni kristjani. Veri sovražni duh časa pa versko brezbržnost že sam po sebi vedno bolj zanaša na kmete. Po liberalni kmečki stranki bo pa šlo to veliko hitreje. Imeli bomo na kmetih vedno več verskih malomarnežev, nazadnje pa brezvercev.

Da prav nič ne pretiravamo in praznih strahov ne vidimo, to potrjuje pogovor, ki sta ga imela na železnici neki socijaldemokrat in pa »samostojen« kmet in ki ga je na svoja ušesa slišal zaveden katoliški mož. Socijaldemokrat pravi: Vi kmetje ne boste nič naredili, **do tler boste molili tistega lesenega boga. Vi morate ljudstvo od tega odvrniti.** Vi morate tako narediti, kakor so naredili na Češkem. »Samostojnik« pa se opravičuje in pravi: **Saj to bo tudi prišlo, pa naenkraj ne moremo.** Najprvo moramo gledati, da zmagamo pri občinskih volitvah, potem bo že ložje. Ker kakor bodo izpadle občinske volitve, tako bodo tudi državnozbornske. Potem bomo pa že ložje delali.« — No, ali ste slišali? Kaj hočete imeti še jasnejše

povedano, da hočejo kmetu vero naravnost vzeti? »Saj to bo tudi prišlo, da ljudje ne bodo molili »lesenega boga«, — če bo namreč »samostojna« stranka prišla do moči.

»Kmetijski list« nas hoče učiti, kaj je za vero nevarno in kaj ni in da politika nima z vero nič opraviti. To pojdite ribam gost in rakom žvižgat, če vam bodo verjeli! Nam, ki poznamo življenje, to zastonj govorite. »Versko prepričanje spoštujemo«, to je lahko reči, in verjamemo, da nekateri tudi resno mislijo, — a poglejmo v dejanskó življenje! Ali menite, da ne poznamo liberalcev in njih življenja? V vsakem le malo večjem kraju na deželi imamo navadno blizu ali ravno okoli cerkve liberalce, po novem: samostojne kmete. Nekateri teh ljudi še nekaj v cerkev hodijo, mnogi so pa zakrknjeni grešniki. Poznamo kraj, ki ima krasno cerkev, kakršne ni nikjer na kmetih. Okoli cerkve pa sami liberalci. Pred kratkim so imeli ondi misijon. Vprašamo, kako se je misijon kaj obnesel. »Prav lepo; sv. obhajil je bilo ogromno, a od liberalcev ni bilo nobenega blizu.« Torej so med »samostojnimi kmeti« tudi taki, o katerih trdi letošnji ljubljanski pastirski list, da so se zavezali, da se ne bodo misijona udeležili (!). Poznamo drug kraj na Dolenjskem. Župnija splošno dobra, ljudje verni, v župnijski vasi pa polno ljudi, ki ne gredo nikoli v cerkev. Poznamo vas, ki je večinoma liberalna, sami samostojni kmetje. Versko življenje pa tudi tako slabo kakor nikjer drugod. Pa kaj bi vse to naštevali! Saj to je splošno znano: Kjer je cvetoče krščansko življenje, tam ljudje tudi pripadajo h krščanski politični stranki; kjer pa vožjo liberalno, so tudi mlačni kristjani. Pa če kak oče-liberalec verske dolžnosti še natančno izpolnjuje, so pa sinovi morda že praktični brezverci. — Kako pa pri »Kmetijskem listu« cenijo lepo krščansko življenje in pobožnost, katero naj bi po njegovem mnenju gojil »Bogoljub«, pa priča to, da v svoji 9. številki imenuje naše poštene dekleta in žene »verskoblžne«.

to je: nore od pobožnosti. Ali zdaj veste, ljube žene in dekleta, kakšne ste? Kaj boste rekly na to? Ne, taki ljudje nas ne bodo učili, kaj je krščansko in kaj za vero koristno, kaj pa ne! Priznamo, da imajo nekateri možje te stranke dobro voljo, da ostanejo pošteni kristjani. Toda duh s t r a n k e je tak, da ne bo nikoli pospeševal krščanskega življenja, pač pa ga slabil in uničeval. In ker je človek že sam po sebi dosti k slabemu nagnjen, bo stranka in nje glasilo, ki ljudi od cerkve bolj odvrta, kakor vanjo vabi, polagoma napravila na verskem življenju o g r o m n o šk o d o. To rečemo s polnim prepričanjem.

Ali ne vidite? Cerkev imajo pred nosom, zvon jim vedno bije na uho, ljudje vedno hodijo mimo v cerkev, — oni pa leta in leta brez božje službe, brez Boga! Drugi pa zopet postajajo zunaj cerkve ali priletijo v cerkev šele po pridigi, opuščajo spoved, ne poznajo nobenega petka itd. To so kristjani »samostojne« stranke! Seveda ne vsi; a dosti, da jih je toliko! S takim krščanstvom mi ne moremo biti zadovoljni in nočemo, da bi se tudi drugi od takih okužili. Ali zdaj razumete, zakaj ne moremo biti za »samostojno« stranko?

Zato pa, drago nam kmečko ljudstvo, pozor ob pravem času pred temi krivimi preroki! Obračamo se do tistih, ki jim je vera res sveta. Komur je vera poštranska stvar, nas seveda ne bo poslušal. Komur pa je resno mar za vero, se ne bo pajdašil s temi ljudmi. »Povej mi, s kom občuješ, in povedal ti bom, kdo si«, pravi pregovor. Če še nisi tak, boš pa polagoma postal. In če ne ti, pa tvoji otroci ali tvojih otrok otroci. Ravno zato, ker kmečko ljudstvo tako ljubimo, bi nam bilo zelo žal, ko bi ga zapeljivci dobili v svoje mreže. Vi očetje veste, kako težko je fante, vaše sinove, v mladih razposajenih letih držati na pravi poti. Kako radi — kljub vaši skrbi — zaidejo, se cerkvi odtegujejo ter se vam pokvarijo. Če bodo pa videli, s kakimi versko malomarnimi ljudmi se vi pečate, če bodo v »Kmetijskem listu«, ki leži pri vas na mizi, brali teden za tednom zabavljanje čez duhovne, nikoli pa nobene spodbude h krščanski

življenju, ali menite, da bo to nanje dobro vplivalo in jih utrjevalo v poštemem krščanskem življenju? Glejte, da se ne boste hudo vrezali in si šibo spletli! Ali menite, če bodo vaši otroci začeli duhovne zaničevati, kakor jih »Kmetijski list« s svojim zgledom uči, da bodo potem vas prav-radi ubogali? Ali ne veste, da spoštovanje do duhovnov in do staršev hodi vstrie? Če eno odpove, bo tudi drugo težko držalo. Ta list je vašim otrokom v pohujšanje, in o tem pohujšanju boste odgovor dajali! Zguba na verskem prepričanju in življenju, posebno pa na verski vzgoji otrok, vas ne bo odškodovala za to, kar boste pridobili s kmečko stranko, — če boste sploh kaj pridobili. Tudi moka in koruza, s katero vas vabijo, vam te škode ne bo odvagala.

Kdor ima res pravo vero, ve, da je naša vera silno resna reč. Z vero in zveličanjem se ni šaliti! Posvetnjaki ali kar je isto, liberalci seveda to reč zelo nalahko vzamejo, češ, e to bomo že naredili, z Bogom se bomo že pobotali, saj je dobe! Sveti Pavel nam pa pove, da skrb za naše zveličanje ni igrača in da se z Bogom ni šaliti. »S strahom in trepetom delajte za svoje zveličanje!« so njegove silno resne besede. Kjer je treba bati se in trepetati, tam je gotovo nevarnost in ne majhna! Če človek stori vse, kar more, če se varuje vseh slabih priložnosti, še se ima bati, kako se mu bo pri sodbi izšlo. Nikar pa, če mu je zveličanje zadnja briga.

Po vsem tem, kar je tukaj povedano, bi morali »samostojni«, če hočejo trezno misliti, sami presoditi, če morejo škofje in duhovni tako stranko, ki je v očitno škodo verskemu življenju, podpirati. Ko bi se pa nova kmečka stranka odrekla tistemu prikritemu, a vendar očitemu liberalizmu in stala izrečno na krščanskem stališču, potem bi bilo pa seveda stališče duhovščine do nje popolnoma drugačno. Potem bi se pokazalo, da duhovni ne nasprotujejo temu, da bi se kmečki stan dvignil do večje veljave, ampak le temu, da bi se kmečki stan poliberalil in na veri škodo trpel. Samostojni imajo priliko pokazati, ali jim je več za kmeta ali za liberalstvo.

Dokler pa je tako, kakor je, pridružite se vsi, ki se hočete potezati za pravice kmečkega stanu, ne da bi pri tem kaj trpelo vaše versko prepričanje, »K m e č k i z v e z i«, ki je del in sicer največji del

»Slovenske ljudske stranke«, ki je edina izrečno krščanska stranka. Če vam na tej stranki ali na Kmečki zvezi ni kaj prav, pridite na shode in povejte ali pa se obrnite naravnost na vodstvo! Vsem vašim opravičenim željam se bo ugodilo. In ker bo brez dvoma večina kmetov pri tej stranki, boste, če vas bo kolikor mogoče veliko v tej stranki združenih, tudi najmočnejši.

Pri vsej skrbi za zemeljsko blagostanje pa ne pozabite nikoli besedi: »Kaj po-

мага človeku, če ves svet pridobi, ni svoji duši pa škodo trpi!«

Iščite zemeljske sreče tako, da večne ne zgubite!

Izidor Kmetič.

* * *

Ta članek se bo še posebe odtisnil. Dobili ga boste na posebnih listih natisnjenega v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani (1 izvod 1 K, 10 izvodov 8 K), da ga boste lažje razdelili med pouka potrebne. Kupite ga in razdelitel! Če bo kaj dobička od te razprodaje, se bo porabil v dobrodelne namene.

Še enkrat: Krščanske odločnosti več!

Dasj vam je bila že priporočena, vendar vam jo je treba še zabičiti.

Ravno od »samostojnih« kmetov se učite! Odločnosti, delavnosti in požrtvovalnosti. V tem oziru so vam pa lahko za zgled. Gibčni, delavni, podjetni so, da je kaj! Od Radgone pa do Bele Krajine in do tam, kjer ima Italijan naprežene svoje mreže, vse obletajo, hribe in doline oblazijo, prirejajo shode za shodi, po hišah hodijo, vsakega posameznega kmeta obdelavajo in mu obetajo vse blagre, če jih bo poslušal. Žalibog, pri naših dobrih ljudeh zdaleka ne opažamo te gibčnosti, te podjetnosti in odločnosti. Naši dobri ljudje so mirni, tihi in se neradi izpostavljajo kakim neprijetnostim. Otroci sveta so pač modrejši v svojem rodu kakor otroci luči.

Krotkost in miroljubnost je pač lepa

čednost. »Blagor krotkim, ki bodo zemljo posedli!« »Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani!« A isti Jezus, ki je priporočal krotkost in miroljubnost, je pa ob drugi priliki tudi rekel: »Nisem prišel prinesť na svet mir, ampak meč.« Ta meč ni jeklen, marveč duhoven meč, s katerim je treba odbijati sovražnike zveličanja. In isti krotki in iz srca ponižni Jezus je pograbil za bič in v svetem srdu razgnal ž njim oskrunjevalce svetišča.

Tako moramo tudi mi znati združevati krotkost z odločnostjo in neustrašnostjo, kadar in kjer zahteva to bramba naših svetih pravic in resnic. In to posebno zdaj v tem času, ko se bje veliki boj za ali zoper kraljestvo božje. V sirovosti ne posnemajte nasprotnikov, pač pa v odločnosti za svoje vzore! Dostojno, a odločno in neustrašeno!

Kako je zdaj s postom?

Postna postava se vam vsako leto s prižnice prebere. A tu je toliko določb in izjem, da si je težko zapomniti. Zato naj bo tukaj še enkrat posebe povedano, ne kaj je ukazano, ampak kaj ni ukazano — namreč v primeri s prejšnjimi časi.

Leta 1918 je namreč izšla nova »zbirka cerkvenega prava«, to je: vse cerkvene postave so nanovo pregledane, urejene, v eni knjigi skupaj zbrane in izdane. Ta zbir-

ka je za nas duhovnike velike važnosti. Vas vernikov zadene le nekaj sprememb, in med temi je post. Kar je tam notri določeno, velja za celo katoliko Cerkev, škofje imajo pravico, za svoje škofije dati razne olajšave od posta. Te le določbe pa veljajo za celo Cerkev:

1. na veliki četrtek se sme meso jesti (a le enkrat se nasititi).

2. na veliko soboto od poldne

dalje ni več nobenega posta: sme se meso jesti in se večkrat nasititi.

3. Pred velikimi prazniki so samo še štirije posti: pred Božičem, Binkošti, Velikim šmarnom in Vsemi svetniki. Post pred Brezmadežnim spočetjem in pred sv. Petrom in Pavlom odpade. — Če pa so imenovani štiri prazniki v ponedeljek, tedaj se je prej prenesel post na soboto, zda; pa ne več, ampak takrat post odpade.

4. V adventu ni več tistega posta, po katerem je bilo ob sredah in petkih dovoljeno le enkrat nasititi se.

To so nove spremembe. Kvaterni posti ostanejo kot doslej. To morate pa že vedeti, ker že več let velja, namreč da je s čisto maščobo (špehom) zabeliti dovoljeno vse dni celega leta; prepovedano je ob petkih in drugih določenih dneh samó meso in mesne jedi (klobase in kar je podobnega) in pa mesna juha.

Vedeti morate tudi, da greši zoper postno postavo samo tisti, kdor jo v edoma prelomi, ne pa, kdor se zave »prestopka« šele potem, ko je že pojedel. To bodi povedano zato, ker se takih nepotrebnih reči vestni a nepoučeni ljudje še vedno spovedujejo.

Vse to vam ne pripovedujemo zato, kakor bi hoteli reči: zdaj pa le glejte, da boste na velikí četrtek in druge odpravljene poste gotovo meso jedli! A poučeni morate biti; vedeti morate natančno, kaj je greh in kaj ni greh. Človek se polajšave z mirno vestjo sme poslužiti; bolje pa stori, če se je ne posluži. Posebno odprave posta na veliko soboto bodo mnogi veseli, ki komaj čakajo na »žegen«. No, tega ljudem ni zameriti.

Kar pa jim je hudo zameriti, je pa to, ko je post tako polajšan, pa niti te malenkosti ne drže, kar je še ukazano! Dobe se celo verni ljudje, ki k spovedi hodijo, pa prepovedane dni meso jedó. To je prav

nemarna požrešnost! Kakor bi imeli toliko mesa, da ga druge dni ne morejo pojesti! Država je vpeljala med vojsko tri postne dni v tednu, ki so jih ljudje lahko držali, Cerkev ukazuje le enega, pa še tega ne morejo držati! In vendar ni le za dušo marveč tudi za telo zdravo malo posta. Zdravniki trde, da sedanji rod preveč mesa uživa in da je to škodljivo.

Kako pa smo se časih postili! Od pustnega torka pa do Velike noči nismo pokušili mesa in mesno zabeljenega — ne, ker nismo imeli, ampak ker nismo hoteli. Naše dobre matere bi bile imele za velik greh, če bi bil kdo kako postno nedeljo ali praznik meso pokušil. Za zajutrek smo imeli ob dnevih, ko ni bilo težkega dela, slan krop s kruhom — ne iz pomanjkanja, ampak iz pokore. To so bili časi žive in močne vere!

Kako se je sedanji svet pomehkužil! Vse hlepi po uživanju. Veliko denarja, pa veliko in dobro jesti in piti in zabavati se — to je vzor sedanjega rodu. Če nočemo tudi mi biti podobni »otrokom sveta«, »katerih bog je trebuh, katerih konec je poguba in hvala v njih sramoti«, potem moramo vsaj mi nekoliko zatajevanja poznati. In če se toliko ne postimo kakor nekdanj, pa skušajmo post s kakimi drugimi dobrimi deli nadomestiti. Veste, kaj je pa najprimernejši nadomestek za post od mesa? Post od pijače. Ne bilo bi sploh napačno, ko bi cerkvena zapoved ob gotovih dneh mesto mesa prepovedovala opojno pijačo. Ljudje bi imeli manj izgovora, da se je ne morejo zdržati kakor pa mesa. In gotovo je, da je splošno poželjivost po pijači večja kakor pa po mesu in da pijača ljudem brez primere več škoduje kakor pa meso. Če pa take cerkvene zapovedi ni, si jo pa nalagajmo radovoljno, bomo imeli še več zasluženja! In zadostovali bomo za grdo poželjivost posvetnjakov, s katero žalijo Boga.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Piše župnik Jožef Volc.)

I. Oče.

Če je mati srce družine in srce vzgoje, da vse lepo z ljubeznijo edini in družni, potem je oče glava družine in pamet vzgoje, da vse modro presodi in v družini prav uravna. Kar je bil nekdaž kralj v državi, da je na vse mislil, presojal, dajal postave in postavam veljavo, vse nadziral, dobrim delil priznanje in hudobnim kazni to mora biti pri vzgoji oče. Njegova veljava je v družini najstarejša, nikdar zastarela, najsvetejša. Odtod pa tudi njegov močični, odločilni in neizbrisni vpliv pri vzgoji. In kako je potreben! Samo materina vzgoja bi bila v družini povečini premehka, morda tudi prepovršna. Oče pa bi imel biti po naravi dalekovidnejši, pogumnejši, odločnejši in stanovitnejši. Tudi se fantiči ponavadi prehitro izmuznejo materini oblasti, očetova veljava je pa tudi pri njih globočja. Oče je pač namestnik božji v hiši, in zato mora biti tudi njegova beseda pri vzgoji božja beseda, kakor vklesana v kamen.

Vzruje naj se pa oče, kar se vzgoje otrok tiče, posebno dvoje:

1. Da ne bo za vzgojo otrok pre malo maren. Koliko je takih, ki mislijo; to je ženska reč! Pa to je Tvoja reč, ljubi moj gospodar, in prav važna tvoja reč! Tvoje blago, tvoj ugled, tvojo zadovoljnost, vse, kar si si pridobil s skrbmi in žulji — vse ti bodo zapravili zanikarni otroci, če se ne boš tudi ti pobrigal zanje. Ogenj ti lahko vzame veliko, včasih še več, a izprijeni otroci največ; niti dobrega imena ti ne bodo pustili. To premisli! Če ugrizne sin v kislno jabolko, očeta zobje skominajo. In če si sin zadere trn, očeta v dušo boli.

»To vem!« praviš. »Pa možak ni za to reč!« Gotovo, mati naj otroka ziblje in pestuje in pita, mati naj ga uči hoditi, govoriti in moliti, a ti ga uči ubogati! Ti si prva oblast za Bogom na sve-

tu. Ti mater vnečaj za vzgojno delo s tem, da kažeš, da so otroci res tudi tvoj zaklad, ne pa napotje; ti mater tolaži, odganjaj ji skrbi, postreži ji, čuvaj njeno veljavo, otrokom pa dajaj povsod lep zgled. Noben zgled na svetu toliko ne opravi pri otrocih kot zgled očetov. Gospodinja podpira tri vogle pri hiši, oče pa tri vogle pri vzgoji. In ti bi — roke križem držal in le od daleč gledal pa krčil se, ko gre pri otrocih za tvoj dom in pa tvojo dušo? Kratko in malo ne smeš!

2. Pa je še druga, ljubi moj! Če izprevidiš, da je mati pri vzgoji otrok brez tebe kakor mlin brez vode, pa ti ne bodi kot hudournik, da bi samo bučal okoli hiše hiše in se penil, pa nič dobrega ne storil. Hočemo reči: Ne bodi pri vzgoji otrok prestrog! To je pogosta napaka drugače prav modrih naših očetov. Nikoli ljubeznive besede, sladkega pogleda, pohvalnega nasmeha, ponajveč le grčavo ukazovanje, tuintam kak leden pok, počez pa le pretenje in pobijanje. O, vi ljubi očetje, več ljubezni, več prisrčnosti! Bo pa potem tudi v vaši hiši več poštene veselosti med otroki, več odkrite vdanosti, več voljne ubogljivosti. Ne bodi kakor lev v svoji hiši, »opominja sam Duh božji, »da bi premetaval svojo družino in zatiral svoje podložnike!« (Sir. 4, 35.) In sveti apostol Pavel spet naroča: »Vi, očetje, nikar ne dražite svojih otrok k jezi, temveč izredite jih v poučenju in svarjenju Gospodovem!« (Ef. 6, 4.) Iz tega je videti, da je bila prisilna vzgojna strogost od nekdaž huda napaka pri očetih.

Pa to ni prav! Oče z resnobo in ljubeznijo nadzoruj in izpopolnuj vse vzgojno delo pri hii, zlasti pa imej na očeh fantiče pri hiši in že dorastlo mladino. Fantiči kmalu zrastejo materi čez glavo, kakor smo že zgoraj rekli, izrabljajo materino dobro srce, pa skrito in očito krha-

jo njeno veljavo. Tu mora poprijeti oče za vajeti. Sicer odločno, pa vendar zelo modro, da si ne zapre src teh otrok. Fantiči so že tako radi trmasti, domišljavi in nezaupni, zlobnih ljudi pa tudi menda nikjer ne manjka, ki rajši kurijo tam, kjer bi morali gasiti. Zato mora biti pa oče prav previden, da se takemu otroku domača hiša ne pristudi in vzgojna beseda pri njem ne pada na skalo, marveč da otrok uvidi: »Oče imajo prav in mi hočemo dobro.« A to se z robantenjem nikoli ne doseže. Sila tudi pri vzgoji ni mila. Tem manj, če kdo misli, da je najpripravnejši čas za vzgajanje take mladine takrat, ko si si malo korajže pripije. Z motvilom streljaš! Z »muho« ne boš otroku glave prav obrnil, če mu je z resnobno veljavo ne boš.

Tako je pri manjših fantičih, 10 do 14 letnih. Posebno jih imej torej oče na očeh. Pri večjih fantih in dekletih pa tudi le še očetova veljavna beseda kaj prida opravi. Te starosti svet ima namreč čudne manire: Naravnost v sramoto si šteje, da bi mater še kaj prida poslušal in ubogal. Silni pohlep po uživanju in po svobodi tako omami te starosti mladeniče in dekleta, da gredo lahkomisljeno rajši za vsakim sleparjem kot za maternim vodstvom. Seveda, mnogokrat so že tudi telesno močnejši in bili več v šoli kot mati, ki se je zgodaj ubila ob delu z njimi, posebno, če jih je bilo več: pa matrine nauke in prošnje zametajo kot preležano blago. »Kaj pa vi veste?!« Tu mora krepko zastaviti očetova veljava. »Dokler boš moj hleb jedel, boš moje pesem pel!« Nič strahu pred tarnanjem, da mora itak samo delati pri hiši in trpeti zastoj kot črna živina, pa da mu (ali ji) oče in mati nobenega poštenega veselja ne privošči, pa da gre rajši služiti na konec sveta — nič strahu, tako je govoril tudi izgubljeni sin, pa se je kmalu prepričal, kako tuji svet sklede meri. Oče, če imaš take otroke, zavedaj se: zdaj je tvoja ura! Položiti imaš k vzgojni stavbi še sklepni kamen. Ta je pa najvišji. Treba moči, da se

prav postavi. Nič pa ni treba ob tem dokončavanju divjanja in razsajanja, ampak rajši več očetovskega dostojanstva, ki ve in tudi pove, kaj hoče in mora.

Spet sta pa dve čednosti, ki naj ju občudujejo otroci posebno na očetu, da jim preideta v meso in kri za celo življenje, namreč: pravičnost in srčnost.

Krščanski oče bodi otrokom zgled pravičnosti! Pravičen človek dá in pusti vsakemu, kar je njegovega. Sovraži vsako zvijačo, krivico, nasilstvo. Pusti sosedom njih pravico, dá staršem njih delež in otrokom, kar jim gre, poslom njih zaslužek. To je pa pri hiši posebno zadeva očetova, ker je glava družine. On mora vse pavično urediti in s tem otrokom in drugim v pravičnosti svetiti. Tak oče ima potem kaj veljave pri svojih otrocih, ker vedo, da se ga ne drži noben tuj las. Zgled vestnosti, močatosti, neoporečnosti. Tak oče pa tudi zase lahko tirja svojo pravico od otrok in poslov: spoštovanje, pokorščino in zvestobo. Pri vzgojnem delu je pa pravičen oče kakor magnet. S silo potegne otroka s seboj, da ga čišla, mu zaupa, mu ustreže, ga posnema. Res, nenavadna vzgojna sila je tak pravičen oče! In otroci za njim so tudi vrli, ker jim je pravičnost sveta zadeva. Ali ne bodo dorastli pošteni pred Bogom, vdani staršem, modri pred ljudmi, spoštljivi sami s seboj? Značajni in stanovitni do krvi! In to je ravno, kar mora doseči vzgoja. To je pa gotovo, da prav gladko na tem svetu nobenemu pravičnemu človeku ne gre. »Veliko stisk zadeva pravične,« pravi psamlist (33, 20). Svet je rad krivičen. Zato je pa treba pri pravičnosti tudi poguma, srčnosti in zlasti mladini, da ne omahne. Kdo naj ji jo da?

Krščanski oče bodi otrokom tudi zgled srčnosti! To je druga čednost, ki se je morajo priučiti otroci v prvi vrsti od očeta. Od koga sicer? Ali ni on varih svoje družine, njen zagovornik, njen branitelj? Kolikrat butajo ob durí njegovega doma napadi od zunaj: zalezovanje, obrekovanje, škodoželjnost,

maščevalnost! Oče se ne sme kloniti, še vsi drugi v hiši izgube glave. Takega očeta družina potem ljubi, mu zaupa, gre za njim. A kaže ji srčnost tudi drugače. Ne uplaši ga upor, če se lastno ognjišče dvigne zoper njega. Ne užene ga smešenje, če treba v javnosti pokazati, da je zaveden kristjan. Ne upade mu srce, če ga stiskajo nesreče. Glavo pokonci in naprej čez ovire in skozi trnje! Tak oče je svoji mladini žarna luč in v čednostih krepka opora. Kako se spominjajo otroci še pozneje v bojih življenja s svetim spoštovanjem, z navdušenjem za vzore in načela, ki je on trpel zanje! Na poti poštenosti ostanejo, četudi jim je s trnjem posuta — že radi očetovega zgleda; krotki ostanejo, četudi jih vse pika; pobožni, četudi jim to ne

donaša nič dobička. Očetov zgled jih krepi, da nočejo biti slabši. »Naš oče bi bili tako storili!« pravijo. In to je za mnoge več kot sto dokazov. To je vedel že tisti stari Eleazar, ki ga je dal Antijoh grozovito mučiti, da je dejal: »Rajši brez strahu umrjem za predrage in presvete postave. Tako se izkažem vrednega svoje starosti, mladeničem pa zapustim junaški zgled.« In kako je bilo? Sedem junaških makabejskih fantov je šlo potem za njim v smrt. Kako pa vpliva šele junaški zgled očetov, če zgled tujega človeka tako! Saj življenje kaže: Če je oče vojak, je sin junak.

To je torej drugi par vogelnih stebrov pri vzgojni stavbi: pravičnost in srčnost. Postavi naj jih oče!

(Dalje.)

Voda strani Kristusove, operi me!

V obcestnem vrtu diven cvet,
po prašni cesti hodi mrzli svet,
oblak prahu na nežno cvetje lega,
morilna roka v mlado žitje sega.

In leže noč...

Kristalne rose na vrtove zlije,
csveži cvetje, madeže mu zmiže.

Po prašni cesti hodim tudi jaz,
dušeci prab se spušča na obraz;
bojim se, da pogledi Tvoji
pogrešajo lepote v duši moji.

O moj Gospod,

ne v nočni rosi, boljšo moč izberi,
v studencu srčne rane me operi!

Operi me! Glej, večne luči žar
me hip za hipom kliče pred oltar;
med angele, ki stražijo Te vedno,
ne smem stopiti, Ti me stori vredno.

Zveličar moj!

V božanski vodi, v srčni rani svoji
lepoto vso povrni duši moji!

Operi me! Ti ne veš, kako želim,
kako po večnem domu hrepenim,
a nimam čiste svatovske obleke,
očisti jo, odstrani vse zapreke!

O Jezus moj!

Če v srčni vodi zmiže me ljubezen Tvoja,
gotovo vem, da so nebesa moja.

M. Elizabeta.

Za samostanskimi zidovi.

1. Za božjim ženinom.

(Dalje.)

Prva in glavna bistvena stanovska dolžnost tistih, ki živijo po samostanih, je v tem, da si prizadevajo za krščansko popolnost, da si napravijo čim lepšo obleko za nebeško svatbo. Ne prezri, prosim, besedi: da si prizadevajo za popolnost. Ta

prva in bistvena dolžnost se torej ne glasi: popoln že moraš biti, marveč: prizadevati si moraš za popolnost! Kdor bi bil torej v samostanu namenoma brez vsake želje po popolnosti, ali bi imel celo voljo, za popolnost se čisto nič ne brigati, tak

Je v samostanu kakor tat med poštenjaki, kakor tisti v sv. pismu, ki ni imel na kraljevi ženitnini svatovskega oblačila, kakor mazač med zdravniki, kakor zakotni писаč med odvetniki. Še več; naravnost v stanu smrtnega greha bi bil, ker je v tako važnem in svetem stanu z naménom, prve in bistvene dolžnosti tega stanu ne izpolnjevali. In če bi se tak tudi vtihotapil v kakšen samostan, ne bo dolgo ostal; samostan vrže take iz sebe kakor morje mrliča.

Glejta, fant, dekle, tako-le je s samostanskim življenjem! Veliko dolžnost vzame nase, kdor stopi v samostan. Ali kdorkoli ima res pravo veselje do tega stanu, takemu ni težko, te dolžnosti izpolnjevati. Že s tem, da opravlja vsakdanje, po sv. opravih določene pobožne vaje, pa ravno s temi že hodi po poti, ki vodi k popolnosti. Kaj sledi iz te prve resnice? To, da tak nima in nima poklica za samostan, ki ga ne vodi pri tem koraku kot zvezda vodnica želja po popolnosti. In če vstopi, ga bo samostansko življenje kakor morje mrliča kmalu iz sebe izbrusilo. Zato pa tudi takega, če je toliko odkritosrčen, da tega svojega napačnega namena ne skriva, noben samostan ne sme, pred Bogom ne sme, sprejeti.

Ali vidiš zdaj ti, ljuba mamka, da samostan ni za tvojo Miciko, če bi si hotela z vstopom v redovno življenje samo do belega kruha pomagati in pa do tega, da se ji ne bo treba pri »gruntu martrati«? In če bi ti dekle, mislilo: V samostan stopim, bom vsaj preskrbljena na stara leta in pa po službah in pri tujih ljudeh se mi ne bo treba okoli potikati«, pred večnim Bogom, da nimaš in nimaš poklica in varuj se vstopiti s takimi mislimi v samostan! Je vse zastoj, ne vzdržiš, samostansko življenje te bo izpralo iz sebe in pred večnim Bogom in pred svojo vestjo so samostanski predstojniki dolžni, odkloniti tvojo prošnjo, oziroma te odsloviti takoj ko spoznajo, da te ni privedel pravi namen.

»Pa saj ne pridem prazna, saj prinesem samostanu 20.000 K dote.« — Pa če prineseš cel milijon ali pa pol sveta, noben

samostan te pred Bogom in pred vestjo ne more sprejeti, če nimaš glavnega namena, prizadevati si za popolnost.

»Kako pa je z menoj,« vprašaš ti, Marušica s Kosovega brda, »jaz si pa tako-le mislim, vam kar od srca povem; saj mi je glavna želja, prizadevati si za popolnost, po strani si pa vendar tudi mislim: in pa preskrbljena bom!« — Dobro, Marušica, glavni namen je pravi in to bi bil že pravi poklic, dasi mu je primešano malo sebičnosti. In potem pazi! Preskrbljena bom, — kako si pa to misliš? Če misliš, da boš v samostanu prav dobro jedla in pila, o, potem se varaš. Dobro jesti in piti, tega že zato ne bo, ker samostanska pravila predpisujejo povsod preprosto hrano, drugič pa, ker mora biti skrb, da se dobro je in pije, prav zadnja za duše, ki težé za popolnostjo. Če se na to torej zanašaš, pazi, da ti ne izpodrčne, ker ne boš mogla vzdržati.

Prizadevanje za popolnost, — prva in bistvena dolžnost samostanskega življenja! Da se pa ta popolnost more doseči, je pa treba že nekoliko tudi b r i h t n e p a m e t i. Zato, moj ljubi očka s patoglavim sinom, tvoj sinko sodi v bolnišnico, ne pa v samostan. S patoglavo pametjo se ne pride do popolnosti; za to treba premissljevalne molitve, duhovnega branja, budnega izpraševanja vesti, smisla za duhovno življenje, — same reči, ki se s patoglavo pametjo ne dajo opravljati. Res je, ni treba, da bi bil vsak, kdor želi stopiti v samostan, dohtar sv. pisma, a najmanj zdrave pameti, s katero mu bo mogoče izpolnjevati prvo in bistveno dolžnost samostanskega življenja, je treba vsakomur.

Iz istega razloga bi bile popolnoma zanič za v samostan tista »nesrečna« dekle, ki bi zato silile v samostan, ker jim je odfrčal pisani ptiček, v katerega so se bile zaverovale. Ne vem sicer, kje so take bolnišnice, kjer se zdravijo taki bolniki, samo to vem, da v samostanih ne. — Z druge strani pa zopet ne bi bil nemožoč ta-le slučaj: poštena nevesta je prav grdo ogoljufana od nevrednega podlega ženina, ki se ji je izneveril. To jo žali in boli, a obenem

se ji neizkušeni odpro oči, da pravi: »Zdaj se te poznam, o goljufivi svet! Ne več tebi, ampak edino le svojemu Bogu hočem zvesto služiti.« — dobro, če gre tako v samostan iz pravega čistega namena, je to popolnoma pošteno in pravilno. A tudi taki slučajji so redki. Če je taka poštena nevesta pred Bogom spoznala, da je njen poklic v zakonskem stanu, ne bo silila zlepa v redovni poklic. Drugič pa če hoče res vztrajati, se mora odtrgati od sveta z vso dušo in se posvetiti svojemu Bogu z nedeljenim srcem, ne da bi gledala nazaj na lonce mesa, ki jih je v Egiptu pustila. Take, ki bi močile bele blazine s solzami za izgubljeno srečo, bi kazale, da jim srce živi še vedno med svetom, take bo morje redovnega življenja prav kmalu vrglo iz sebe, oziroma taki poreko čuječi predstojniki: »Ljuba duša, ti nimaš in nimaš poklica za naše življenje. Pojdi v miru in Bog bodi s teboj!«

A ne samo na splošno je treba v samostanu prizadevati za popolnost, marveč na popolno določen način, zlasti 1. z izpolnjevanjem svetih pravil, 2. z izpolnjevanjem zaobljubnih kreposti, in 3. po skupnem življenju.

Redovna pravila so najboljša knjiga o popolnosti. So li ta pravila prava sredstva v dosego zdrave in pravoverne popolnosti, v tem izreče svojo sodbo sv. Cerkev, ki jih mora potrditi. In redovni osebi ni svobodno, prizadevati si za popolnost, kakor se bi njej zdelo, marveč v okvirju redovnih pravil, izpolnjevaše njih predpise.

Ti predpisi, ta pravila pa povedo natančno in določno, kaj in koliko naj redovni člani delajo. Ene redovne družbe imajo za sredstvo, s katerim dosegaajo popolnost, vzgojo mladine, druge strežbo bolnikom in ubogim, tretje misijonsko delovanje itd. In ta pravila, ti predpisi nalagajo vsaki redovni osebi že toliko dela, da je v redovnem življenju vsak dan prekratek, da se je treba od ranega jutra do poznega večera, že prav pridno sukati, če hoče človek svojo vsakdanjo nalogo dobro rešiti.

Ti torej, ki hočeš iti za samostanskega

lenuha, ne boš dolgo obstal. Če iščeš v samostanu zložnega življenja, nisi potrkal na prava vrata. Ne samo molitev in pobožna vaje, ampak tudi delo, včasih naravnost naporno delo je v vsakdanjem vzporedu po samostanih. Kdor bi torej hotel priti v samostan za pastirja tistega živinčeta, ki se mu pravi lenoba, bi bil le mrlič, ki bi ga, če mu že predstojniki ne bi odprli vrat s povabilom, naj blagovoli oditi, že morje redovnega življenja samo iz sebe izpenilo.

Zaobljubne kreposti, s katerimi si je treba nadalje prizadevati za popolnost, so ubožstvo, devištvo in pokorščina. Med temi je zlasti zadnja, pokorščina, preizkuševalni kamen, ob katerem se kmalu pokaže, je li človekov poklic zlato ali medovina. »Tukaj torej se preizkusijo ljudje kakor zlato v peči; tukaj ne more nihče ostati, če se noče iz dna srca radi Boga poniževati,« pravi »Hoja za Kristusom« (1. knjiga, 16. poglavje, 3. št.).

Potem pa naj pripomore k popolnosti tudi skupno življenje. Morebiti porечеš: »To je pa dobro, je vsaj več smeha in pa dobre volje.« Počasi, prijatelj! Ali pa je lahko tudi več prepira in jeze. — »Kako? Ali je tudi po samostanih ravš in kavš?« — Tudi lahko, če pride noter kakšen tak, ki ni za med ljudi, za nobeno družčino, ki je občutljiv, zamerljiv, jezljiv, zbadljiv, goljufiv in zahrbtnen, in ki ima še druge take lastnosti, ki ga delajo neznosnega. — »Kaj, taki ste v samostanih?« Le počasi! Reci raje: Kaj tudi taki stopajo v samostan? Daje li svet tudi take v redovni stan? — Da, včasih se dobé ljudje, ki so drugače dobri, pošteni, brezmadežnega življenja, toda oblagodarjeni s takimi čudnimi lastnostmi, da ne more noben človek z njimi v miru živeti. Tudi takim odpro predstojniki, če jih takoj od začetka dodobra ne spoznajo, samostanska vrata in jim rečejo: »Brate, dragica, mi hočemo v ljubezni živeti. Če pa misliš motiti to naše skupno življenje, pojdi in ne pridi več!«

Na vse to se je torej treba tistim ozirati, ki si hočejo izvoliti samostanski poklic. Imajo li pravi naznen? Se li hočejo

podvreči sv. pravilom? Hočejo li izpolnjevati zaobljubne kreposti? Imajo li potrebne lastnosti za skupno življenje? Imajo li potrebnih dušnih zmožnosti za naloge redovne družbe, v katero hočejo stopiti? So li toliko krepkega zdravja, da bodo mogli opravljati posle te družbe? — Naposled pa je treba še sprejema od strani reda ali

družbe. Če tu izprevidijo, da nisi zanje, in te ne sprejmejo, potem bi bilo to znamenje, da vsaj v ta samostan nisi od Boga poklican.

Ali s tem sva že načela važno vprašanje o samostanskem poklicu; o tem pa prihodnjč. **Dr. Ant. Zdešar, C. M.**

Križani, k tebi govorim...

Vse življenje tvoje, o Jezus, je bilo v revščini, v zatajevanju, v ponižnosti do skrajnih mej. Tvoja smrt mučeniška ti je bila vedno v mislih, križ z Golgote ti je stal vedno pred očmi, podnevu in ponoči, v Betlehemu že, v Egiptu in v Nazaretu, na vseh cestah in stezah, na vseh krajih, šel je pred teboj, kot gre za nami senca. Križ je bil tvoje hrepenenje, v sanjah si ga gledal in stezal roke za njim, in v molitvah na samotnih gorah. O Jezus moj, in zdaj visiš na njem v neizmernih bolečinah in trepečeš...

O Križani, k tebi govorim, na tvoja prsa se spustim! Križani, moje življenje, moja ljubezen, moje odrešenje, up moj, hrepenenje moje, moja radost in moja bolest, Križani, moje vse...

Križ, kako čudovita beseda je to!... Slajša mi je od medu, milejša od petja rajске ptice.

Križ, s teboj naj bo moje čelo zaznamovano: da moj razum samo tebe razume, da moj spomin samo nate se spominja, in da moje misli mislijo nate sleherni čas, da se v mislih nate prebudim, da v mislih nate zaspim.

Križ, naj bodo moje ustne s teboj zaznamovane: svoj prvi poljub sleherni jutro bom dal tebi, žark, vroč poljub... in predno zvečer utrujen zaspim, v svojo uteho, v svoj mir, te hočem poljubiti še enkrat.

Križ, naj bodo moje ustne s teboj zaznamovane, da samo o tebi govorim. Tisoč lepих, sladkih, milih besed ti hočem govoriti vsak dan, besed polnih ljubezni, vdanosti, ognja, — besed, ki jih nočem govoriti nobenemu drugemu, nego le tebi, tebi...

Križ, naj bodo moja prsa s teboj zaznamovana! Na srcu te hočem nositi, ob vsakem utripu srca te hočem ljubiti, in iz mojih prsi boš čul sleherni moj dih kot vzdih ljubezni...

O zlati križ, ko prihaja skušnjava, kako ne bi mislil nate... ko pride veselje, kako ne bi mislil nate... ko pride bol, kako ne bi mislil nate... Če sem sam, če molim, če delam, če počivam, kako ne bi mislil nate... Ko hodim trnjeva pota in bdim brez sna, kako ne bi mislil nate...

O križ — povsod si mi pred očmi... če pogledam proti nebu, se mi blestiš tam, kot spomin na sodnji dan. Če grem na polje, te srečavam ob cestah, ob potih, ob stezah najsamotnijih, kot najboljši kaži-pot skoz dolino solz...

In ko se nagne solnce in pride življenja večer, tedaj me ne bo strah. Tebe, zlati moj križ, bom v roke vzel: na tebi visi moj Jezus, moj križani Jezus. O kako sladko je umirati s teboj, Križani moj... Križani, k tebi govorim, na tvoja prsa se spustim!...

Nekaj o mestnih služkinjah.

1. Dajmo služkinji njene pravice!

Čudim se, kako je moglo med gospemi zavladati toliko razburjenja in odpora vsled organizacije naših služkinj. Ako bi se bile služkinje zbrale v nasprotnem taboru ter stavile nesprejemljive socijalno-demokratske zahteve, potem bi bil pameten in dosleden odpor naših gospâ primeren in umesten. Brezčutno pa se mi zdi, da naše gospe nastopajo zoper organizacijo služkinj, v kateri so naši ženski posli sklenili, da bodo zahtevali samo nekatere upravičene udobnosti. Živimo v modernem XX. stoletju in, kakor se vedno zagotavlja, stojimo na višku kulture. Bolj kot kadarkoli poprej se sedaj pretresa in rešuje vprašanje, kakšne pravice ima ženska v zasebnem in javnem življenju.

Torej ženska, kot taka ravnopravna z nami, je naša služkinja! Saj je služkinja v družini sopomagalka in sosestrâ gospodinje, torej del naše družine. Ne morem si misliti obitelj, katera bi ne ljubila svojih služabnic, osobito ako so več let v hiši. Zvesto dekle se vživi v družino, žrtvuje zanjo svoje telesne moči, raduje se z njo ob veselih dogodkih, žaluje z njo ob dnevih trpljenja. In kako zvesta služabnica vzplamti, če se kdo dotakne dobrega imena njenih gospodarjev, kako se potečuje za čast in ugled gospodarja in gospodinje, ki sta ji postala drugi oče in druga mati.

Poznam služkinje, ki so pravi biseri slovenskih deklet. Iz lastne skušnje povem, da sem se mnogokrat čudila požrtvovalnosti svojih deklet, ko je obolel kak član naše družine, ali ko so bili otroci majhni. Kakšno skrb so posvečevale gospodinji in otrokom, kadar je pretila nevarnost ali prišla nesreča. Koliko dobrega storijo take zveste duše družini, to vé ceniti vsaka gospodinja, ki je le par let imela take služkinje v hiši. Cele knjige bi se lahko napolnile z zgodbami o skritih dobrih delih takih deklet, o delih, katerih gospodinja tudi z zlatom ne more poplačati; poravnal pa bo ta dolg Večni plačnik sam. Ne rečem s tem, da so

vse tako dobre. So izjeme, in res neredke izjeme. Toda bodimo odkrite, so izjeme tudi pri nas gospodinjah.

Naj torej gospodinja poskusi s pametno doslednostjo in z majhno ljubeznijo v zgobjiti svojo služkinjo. Naj radovoljno in s prijaznim obrazom ugodi njenim skromnim zahtevam, katere so:

1. Zračna, snažna, pozimi zakurjena sobica,

2. Zadostna, tečna hrana.

3. Ob nedeljah toliko prostega časa, da služkinja more zadostiti svoji verski dolžnosti; razen tega naj ima služkinja v nedeljah tudi malo popoldanskega razvedrila.

4. Med letom vsaj par dni prostih, da gre pogledat domek in starše.

5. Vsaj 9 ur nočnega počitka s sveto mašo vred, od 9. zvečer do 6. zjutraj.

Če cenjene gospe odobrijo te zahteve in če služkinji dajo plačo, primerno delu, bo kmalu zgínilo vsako nesporazumljenje in vsa nezadovoljnost. Tako bo zavladalo najlepše soglasje med gospodinjo in služkinjo.

P. dr. D.

2. Čujte, služkinje!

»Bogoljub« je prejel od nekod to-le prošnjo:

Z žalostjo se opaža, da se marsikatere služkinje, katere so sicer članice Marijinih družb in III. reda in ki strogo krčansko živijo, vztrajno izogibljejo služb pri onih gospodinjah-materah, ki imajo majhne otroke ali jih pričakujejo. Večkrat se je tudi že zgodilo, da so take služkinje tik pred porodom zaradi tega službo odpovedale in je bila torej gospodinja v najbolj težavnem času brez služkinje in brez postrežbe. Veliko je služkinj, katere pri iskanju služb najprvo vprašajo, če je kaj otrok pri hiši, in če so, potem odgovore: k taki družini pa ne grem! Ker vse to na družinsko in zakonsko življenje silno slabo vpliva in ima brez dvoma semtertja v življenju zakonske dvojice najslabše posledice, zato

Podpirajte me ..., ker medlim od ljubezni!

(Visoka pesem.)

najvljudneje prosimo, da opozorite dekleta na veliko odgovornost, ki si jo napravljajo s takim obnašanjem pred družino in pred Bogom! — Ker gre v tej stvari za krščan-

sko življenje v naših družinah, zato nam oprostite, da smo se obrnile s to prošnjo do Vas in smo prepričane, da bodele naše želje vpoštevali.

Na zelenem Štajerskem.

Poroča urednik.

(Dalje.)

Prijatelj-Štajerc me je opomnil, da ljudje govore na Slatini in ne v Slatini. Dobro! Tedaj pa pojdimo spet na Slatino!

Tam torej na tej prijetni Slatini sem skušal, kako dolgočasno je življenje brez dela. Zato rad verjamem, kar sem že slišal od marsikakega penzionista, da se v pokoju nič dobro ne počuti, ker mu manjka dela.

»Za pouk in kratek čas« sem vzel od doma s seboj življenjepisa škofa S l o m š e k a. Milil sem si: Slomšek je bil blizu tam doma, na Slatini sami je mnogokrat bival, kakor sem že zadnjič povedal, po Štajerskem je hodil od kraja do kraja, tam se mi bo tole branje posebno prileglo. Nisem pa vzel slovenskega življenjepisa Slomškovega, ki ga je ob stotnici njegovega rojstva izdala Družba sv. Mohorja in se nahaja še v marsikaki hiši. Ampak vzel sem nemški življenjepisa, ki ga je takoj po Slomškovi smrti l. 1863 izdal njegov najzvestejši učenec in najbolj vdan prijatelj, Franc Kosar, takrat semeniški špiritual, potem pa stolni kanonik in dekan v Mariboru. Ta knjiga je pisana bolj za duhovnike. Zakaj pa je Kosar pisal o Slomšku nemško? Prvič takrat slovenski jezik še ni bil tako dovršen, izobraženi ljudje so le še bolj nemško pisali; drugič pa tudi zato, da so tudi Nemci spoznali našega velikega Slomška. Sicer pa je bil Kosar, — kakor Slomšek — četudi je nemško pisal, vendar skoz in skoz slovenskega duha. Oba ta dva moža sta bila globoko pobožna, svetega življenja, pa tudi polna domovinske ljubezni. Ljubezen do Boga, ki je zavzemala prvo mesto v srcu, jima ni branila, z vsem žarom ljubiti tudi svojega naroda, toliko bolj, ker je bil ta narod zaničevan in zatiran. Ta domovinska ljubezen prav jasno odseva iz te nemško pisane knjige. Zelo omejeni in tesnosrčni so tisti ljudje, ki menijo, da jim pobožnost brani ljubiti zemeljsko domovino in domači rod. — Kosar je bil res pravi mož, najsposobnejši in najvrednejši, da nam je opisal Slomška. On ima zelo spretno in prijetno pero, da se njegovo pisanje jako gladko bere. Bil je pa tudi Slomškovega duha. On sam imenuje »neprecenljivo srečo«, ki

mu jo je Bog naklonil, da je mogel 17 let živeti v neposredni bližini Slomškovi. — Mimogrede bodi omenjeno, da Kranjci izgovarjamo Slomška, Štajerci pa Slomška. No, pa se še v tej reč udajmo Štajercem, kakor smo se zaradi Štajerskega! Kajti četudi je Slomšek nas vseh, je vendar predvsem njihov. — Škoda, da celo duhovniki to Kosarjevo knjigo le malo poznajo in še manj imajo. Seveda, pošla je že in jo je težko dobiti. Sicer bi priporočil, da jo vsak slovenski duhovnik in bogoslovec prebere. Slomšek je in ostane vzor slovenskim duhovnikom. Jaz sem jo bral zdaj tretjič. Iz knjige sem spredidel, da Slomška še veliko premalo poznamo in cenimo. Vselej sem knjigo zaprl in odložil z občudovanjem in sam pri sebi vzklikal: To je bil mož, to je bil mož! Kaj smo mi proti njemu! Pa je imel res vse lepe lastnosti, kakor se dobe redkokdaj združene v enem človeku. Bil je globoko pobožen, svetega življenja, pa velik rodoljub, silno goreč in skrajno požrtvovalen pa obenem zelo moder in preudaren, resnoben in ljudomil, postaven in ponižen, izboren govornik, dober pevec, izvrsten pisatelj in poljuden pesnik. Škoda, da je umrl prezgodaj, star šele 62 let! Pa ta leta so bila silno plodovita; bil je velikan v delu, v žrtvah in čednostih. Njegov spomin bo vedno časten med Slovenci. Le še bolj bi ga morali poznati in se po njegovih krasnih zgledih in zlatih naukih ravnati!

Tako sem si s Slomškom malo delal kratek čas v tistem brezdelju na Slatini. Taki-le postopači, ki hodijo po kopalščih, imajo pa tudi navado, da iz kraja, kjer bivajo, radi izleté kam v bližnjo ali daljno okolico. Tudi jaz nisem čepel vedno na Slatini. Prva daljša pot je bila v Rogatec. Rogatec je trg, ki stoji tih ob hrvaški meji. Tam se konča železnica, ki vozi na Slatino. Ob železnici med Slatino in Rogatcem teče Sotla, ki loči Štajersko od Hrvaškega, Slovence od Hrvatov, o kateri smo časih, ko smo bili s Hrvati na kakem shodu skupaj, v pesniškem navdušenju govorili, da jo bomo popili. Zdaj je ne bo treba piti, ker smo s Hrvati združeni. V nedeljo 7. septembra so imele dekliske Marijine

družbe rogaške dekanije v Rogatecu svoj skupen shod. Jaz bi bil na vsak način šel na ta shod, se v kak kotiček skril in iz kotička gledal, kako se bo ta reč vršila. Pa so me že iztaknili! Gospod dekan rogaški so mi pisali: Halo, na dekliški shod v Rogatec pridigat! Jaz sem se menda nekaj izgovarjal, da nisem zdrav — no pa vendar... Povejmo naravnost: ni mi bilo treba dvakrat reči, da naj pridem. Tako smo se torej peljali tisto nedeljo z gospodom nadžupnikom in dvema hrvaškima duhovnikoma po železnici v Rogatec, družbenke pa so šle večinoma peš z gospodom kaplanom v procesiji. Rogatec je čeden tržič, — nemškutarsk pa do zadnjega časa tako, da ni bilo v celem trgu ne ene narodne hiše. Procesije so prihajale od raznih strani, z njimi pa njih voditelji, gospodje župniki iz Žetal in Stoprc, od sv. Roka in sv. Florjana. Ob desetih je bila pridiga gospoda nadžupnika svetokrižkega, potem pa sv. maša z leviti. Po kosilu pa smo šli v podružno cerkev sv. Hiacinte, ki stoji v griču nekoliko nad trgom. Cerkev je kot podružnica velika in lepa. Ob dveh se je začelo zborovanje. K govorniški mizi, ki je stala v prezbiteriju, so pod predsedstvom gospoda dekana stopale in nastopale dekletagovornice. Zdi se mi, da jih je bilo devet, iz vsake župnije rogaške dekanije po ena. In rečem vam: niso praznih otrobov vezale, tudi niso nastopale samo zato, da je bilo nekaj videti, marveč imele so v resnici jako čedne govorčke, — kaj pravim govorčke, cele pridige so bile to! Posebno prva govornica, iz domače fare, nam je napravila tako lepo in dolgo pridigo o sv. Hiacinti, da bi je ne bilo treba biti sram nobenemu pridigarju. Ko sem jaz to dolgo vrsto govorov poslušal, mi je začelo skoro vroče prihajati in sem si mislil: i, kaj naj pa jaz še lepše in boljše povem, saj bodo že te vse povedale, kar se da lepega povedati! Pomislite: devet govorov, polni lepih misli, kaj se vse pove! Mahoma sem moral svoj govor, kakor sem ga mislil govoriti, popolnoma presukati, da nisem ponavljal istega, kar so že moje častite predgovornice povedale. Nazadnje sem stopil tudi jaz — ne pred mizo, ampak na prižnico in govoril. In dekleta so bile menda zadovoljne, če ne zavoljo drugega, vsaj zato, ker jim je prišel eden pridigat tam iz daljne Ljubljane. Priporočal sem jim vdanost in pokorščino do družbenih voditeljev. In res skoro ne vem kaj boljšega priporočati, kajti v pokorščini so obsežene vse čednosti. Če je družbenka duhovnemu vodniku vdana in vse njegove besede ponižno in pokorno sprejme, bo v vsem dobra. Potem sem menda dodal še nekatere nauke, pa že ne vem več kaj. Na eno reč sem pa čisto po-

zabil, — ne, nisem pozabil, nalašč sem se je izognil. Katero pa? I no — abstinenco! Zato pa sem bil pozneje po zasluženju okregan. Ena izmed navzočih družbenic mi je pisala v Ljubljano takole: Rada bi vas malo pokregala. Veste zakaj? Ker ste v Rogatecu na dekliškem shodu popolnoma pozabili na »Sveto vojsko«. Pričakovala sem par besed vsaj o brezpotrebem pobajanju deklet po gostilnah, kar se na štajerskem pogosto in vedno bolj ponavlja. Gotovo si niste mislili, da Vas izmed tam pričujočih deklet poslušata ena, ki je že šest let abtinentinja in naročnica »Zlate dobe«. Leta 1913 se nas je vpisalo večje število, a ostale sva samo še dve. Pa koliko zbadanja in pikrih beseda morava prenesti! A kljub temu še želim ostati v taboru »Svete vojske«, kajti obvarovala me je mnogih slabih priložnosti... Upam, da mi ne boste zamerili, ker sem se drznila, vam to pisati... Bog te blagoslovi, ti dobra dušica! Jaz sem bil tega pisanja in tega kreganja iz srca vesel. Ko bi me le hotel kdo zaradi takega večkrat okregati! A navadno me kregajo ravno zaradi nasprotnega. Abtinentk je pa tam v tem okrožju več, ne samo dve: v svetokrižki žetalski fari in šentpeterski na Medvedovem selu. Kjer sem na povabilo gospoda župnika Comilška že dvakrat o tem govoril. — Pa seta bi res pust do teh dobrih in vrljih deklet, da jim nisem privoščil nobene besede, in bi jil, bil v dobrem potrdil. To so junakinje! Pomislite — sredi vinskih goric biti abtinent, namesto vina pa požirati zabavljice in pikre besede!

Da pa nisem abtince na prižnici nič omenil, je pa vzrok ta, da bi ne bil štajercem s to rečjo nadležen. Zdi se mi namreč, da se me že povsod boje, kamor se prikažem, češ, no, bo pa že spet abtince! Nazadnje pa človek tudi ni rad — za strašilo vsem ljudem.

Naravnost neverjetno je, kako je ta nesrečna abtince pri ljudeh slabo zapisana. Ko smo pred sedemnajstimi leti stopili pred slovenski svet z bojem zoper pijančevanje, pač nismo sanjali, kaj nas čaka... Mislili smo v svoji preprostosti, da bodo vsi poštenji Slovenci z veseljem pozdravili ta nastop, ga odobraval in nas podpirali. Glede abtince, pa smo si mislili, da če se je tudi ne bodo vsi oprijeli, jo bodo vendar vsaj tudi odobraval; če ne, nas pa vsaj pri miru pustili, češ če nočeš piti, pa pusti, ga bo pa na nas toliko več prišlo! Toda ne! Kaj bi bili mogli hušega napraviti kakor da smo si to reč izmislili! Naj bi bili storili ne vem kak zločin, bi nam bil že davno odpuščen, abtince nam ni odpuščena. Vsak greh se namreč na tem svetu odpusti, samo abtince — pri mnogih ljudeh — ne.

Ali se vam ne zdi to čudno? Meni se vsaj di. Koliko zbadanja in pikrih besedi sta morali ti dve dekleti prestat! Zakaj? Kaj pa to koga srbi, kaj Micika in Rezika jesta in pijeta! To je vendar njihna in samo njihna stvar. Vsak je sam svojega grla in svojega želodca gospodar menda — ali ne? Zbadanje in zamera bi bila pač takrat razumljiva, ko bi te dve drugim branile piti. Ko bi se tedaj jeza proti njima obrnila, to bi lahko razumeli. Če pa jaz ne pijem ali Miha ali Matija ne pije, zaradi tega pa nisi ti prav nič na slabšem; morebiti ga tebi toliko več ostane. Čemu torej zamera, čemu zbadanje? Ali ni to nekaj čudnega, prava uganika? Jaz bi to uganiko razrešil, pa se bojim vaše zamere. No, če obljubite, da ne boste nič hudi, vam pa povem.

Mi se čudimo, da liberalci in drugi take baže ljudje nas duhovne in katoličane tako sovražijo in se vprašujemo, zakaj. Končni nam je b, zakaj da (mnogi, ne vsi) pivci abstinenti tako težko gledajo, ni noben drug, kakor tisti, iz katerega liberalci katoličane sovražijo, in kakor tisti, iz katerega kača v raji ni mirovala, dokler ni pripravila Eve in Adama do tega, da sta jedla, česar bi ne bila smela jesti. Človek ne vidi lahko, da bi hotel biti kdo boljši od njega. To je notranji vzrok in nagib tega nasprotovanja. Ker jaz nisem abstinent, še ti ne smeš biti! Primerilo se je že, ne enkrat, ampak večkrat, da so pivci kakega pijači vdanega človeka, ki se je s pomočjo abstinence hotel rešiti, toliko časa nadlegovali, da se je nazadnje vdal, začel zopet piti in v pijačnosti nesrečno končal. To ni nič manj hudičevo delo, kakor tisto, kar je kača v raji storila. Tu igra svojo vlogo neka prikrita nevoščljivost. Neke vrste greh zoper Svetega Duha je to: zavoljo milosti božje nevoščljiv biti. — Morda vam ta razlaga ne bo všeč, a jaz si te reči ne znam drugače razlagati. Pa mi razložite vi, zakaj tako nasprotovanje, tako zbadanje zaradi te nedolžne abstinence; ki nikomur nič hudega ne prizaden! Navadno ljudje sovražijo samo to, kar jim je v škodo in nadlego. Komu pa abstinence kaj škoduje? In vendar taka zamera zaradi tega! — Seveda, če bi kdo mislil, da s tem, ker sami ne pijemo, njemu njegov kozarec očitamo, tedaj bi že tudi bilo razumljivo, da mu je abstinence neprijetna. A mislim, da se noben abstinent neče s svojo abstinence ponošati in drugim kaj očitati. To bi seveda ne bilo prav.

Kolikokrat smo po knjigah, časnikih in govorih že pojasnili naše stališče: zakaj smo abstinentje, kako je abstinence treba razumeti, da od nikogar ne zahtevamo, da bi bil abstinent, da nimamo zoper zmerno pitje nič, da nikomur njegovega kozarca ne zamerimo,

da ga mu izsrca privoščimo, če ga pije res po meri in pameti. A nič ne pomaga! Očitajo in podtikajo nam še vedno reči, katerih nobeden od nas ne zahteva in ne trdi. Tistih, ki so spočetka res pretiravali, predalec šli in preveč zahtevali, že davno ni več med abstinenti. Obesili so jo na kol. Prenapeta reč ne drži dolgo. — Ali pa menite, da ljudje naša pojasnila sploh berejo? Kakor hitro vidijo, da je pisano kaj o alkoholu, še ne pogledajo ne. Potem se pa čudimo, da nekatoličani nočejo brati katoliških knjig in jih zato nikakor ne moremo prepričati o njih zmotah! Eni kakor drugi zapirajo oči in si mašijo ušesa pred resnico.

Kaj smo v sedemnajstih letih tega boja prestali sovražnosti, nasprotovanja, razočaranja, neuspehov... Človek bi bil že davno lahko obupal, vse skupaj proč vrgel in rekel: No, če naše delo ne zasluži drugega kakor posmehovanje in zabavljanje, če ste s tem zadovoljni, da se ljudstvo vtopi v pijači, naj se pa vtopi! Če je vsem to prav, naj bo pa še nam prav! Pa ne — obupati pa ne! Upanje nas še vedno drži pokonci.

Ravnokar so v Ameriki prepovedali vsak alkohol in zaprli na en mah 300.000 gostiln! Pri nas bi seveda mislili, da se bo svet podr, ko bi se kaj takega zgodilo. No, ne bojte se! Naši cilji ne gredo tako daleč. Mi bi bili zadovoljni, če bi se le res nezmernost odpravila. A ta ameriški zgled nas vendar mogočno bodri, vzpodbuja, in nam daje upanje, da tudi naš trud končno ne bo brez uspeha. Kaj menite, da je v Ameriki naenkrat prišlo do tega? Tudi tam je bilo treba polstoletnega vsestranskega in velikanskega truda, agitacije, organizacije, shodov, spisov, dela vsake vrste — nazadnje je pa kljub vsemu nasprotovanju protialkoholna ideja na celi črti in docela zmogala.

Tisti slovenski časopis, ki je toliko nemoder, da po 15-ih letih še vedno spravlja na dan stari neprijetni prepir zaradi abstinence, vprašamo, naj nam odgovori: Kdo bo te ameriške naredbe bolj vesel — Bog ali hudič? Česa bo vsled tega več — čednosti ali greha? zveličanja ali pogubljenja?... No, odgovor na to je jasen. Ali pa menite, da bi se bilo s samo »zmernostjo« to kdaj doseglo? Tudi v Ameriki so bili le abstinentje tisti, ki so led prebijali in ga nazadnje popolnoma razbili. Zmernost sama je gotovo lepa čednost, in zmeren mora itak biti vsak. Prišli pa z zmernostjo ne bomo nikoli kam naprej; ostali bomo tam, kjer smo — v mlakuži pijančevanja, nezmernosti. Saj zmernost pridigamo že od Kristusa dalje, pa le tičimo globoko v nezmernosti. Zato je žalostna skušnjava pokazala, da če hočemo proti nezmernosti kaj opraviti, moramo

drugačne strune napeti, stvar bolj pri kore-nini prijeti in alkoholu oster, neizprosen boj napovedati. Ni se treba bati, da bi se pre-daleč zaleteli in preveč dosegli! Najbolj sme-šen je strah pred temi, par abstinenti, kakor da bi bili ti velikanska nevarnost za vinogra-de: ojoj, ojoj, bav, bav, abstinentje bodo po-koščali vse naše vinograde! To je ravnotako, kakor bi se slon bal miške, da ga bo požrla. Bodite vendar brez skrbi! Ali ne vidite, da se dosti pije, da se vse vino popije? Pa se tudi bo popilo. Pri nas tako daleč ne bomo nikoli kakor v Ameriki. Niso tla za to.

Upamo pa, da bodo prišli boljši časi za treznost tudi v Jugoslaviji. Polagoma, četudi z velikanskimi težavami, se vendar megla raz-ganja in led taja — dasi nam je vojska vse delo zmešala in pokvarila. Vemo, da bomo na-leteli na velikanski odpor od strani alkohol-nega kapitala. Pa če gostilničarji in pijanci niso z nami zadovoljni, jim nič ne zamerimo; ti imajo svoje vzroke za to. Kar bi pa po pra-vici lahko zamerili, je pa to, če nasprotujejo ljudje, ki bi nas morali le podpirati.

Zadnji dan, ko sem bil na Slatini, je prišel tja tudi profesor dr. K o v a č i č, predsednik »Svete vojske« v Mariboru. Ta mi je potožil, da na Štajerskem z abstinenco oziroma s treznostjo ni nič za narediti, da ljudje nočejo pa nočejo o tem nič slišati, da je za obupati. Jaz, ki poznam dr. Kovačiča in mu vidim v dušo, vem, kako zelo mu je pri srcu sreča našega ljudstva, kako rad bi mu pomagal in kako ga boli ta strašna zaslepljenost in zaverovanost v pijačo, ki ga tira v nesrečo in propast. Lju-dje vidijo, kaj pijača dela, kako pijanci pre-zgodaj in nesrečno umirajo in vse druge ne-štete in nepopisne nesreče — pa nič! Nič se ne sme spremeniti, vse mora pri starem osta-ti! Piti se mora naprej, kakor se je pilo do-slej! Pijanci niso nadležni, nevarni in škodljivi; škodljivi, nevarni in nadležni so samo ab-stinentje. Ti nam grenijo življenje...

Ljubi moji Štajerci, dobri ljudje ste in rad vas imam, a to vam moram pa že povedati: Malo več abstinence oziroma treznosti vam bi prav nič ne škodilo. Le poslušajte gospoda dr. Kovačiča; je moder mož in vam dobro hoče! Slišal sem v tem času, ko sem tam bil, od raznih strani — ne da bi bil kaj izpraše-val, saj take reči ljudje radi sami povedo — veliko žalostnih reči in zgodb o tem, kako se tam pije in kaj se v pijanosti vse dogaja... Ne zahtevamo, da bi bili vsi abstinentje. Kaj pravim! Tega sploh od nikogar ne zahtevamo, a malo več bi jih pa že smelo biti, kakor jih je. Posebno mladina naj bi se bolj v duhu zdržnosti vzgajala, in tisti, ki jim je pijača ne-

varna in škodljiva, bi zelo modro storili, ko bi se oprijeli abstinence. Komur pa abstinence ne ugaja, naj pa reče: Mi ga bomo sicer še pili, to pa vendar vidimo, da je delo za strez-nenje ljudstva krvavo potrebno in hvale vred-no in podpirali ga bomo po svojih močeh, vsaj pa ne nikoli ovirali. Abstinentje — avantgar-da Svete vojske — naj gredo v tem boju na-prej, mi drugi bomo zadaj za njimi korakali, Sveto vojsko bomo vpeljali in se ji pridružili, posebno mladino bomo varovali alkohola, mi starejši se bomo pa ravnali po Slomšekovem navodilu: Po pameti ga pijmo, da pameti ne zgubimo! Pivcem in abstinentom se ni treba prav nič kregati in grdo gledati! Mi privoščimo vam vašo pijačo, vi privoščite nam našo abstinenco, pa smo lahko prijatelji med seboj! Imejmo no malo širokega srca in pustimo vsa-kemu prostost v tem, kar je brez greha! Niti jaz, ki ne pijem, ne morem reči, da imam samo jaz prav; niti ti, ki piješ, da imaš prav samo ti. Oba imava prav, vsak po svoje. Vsak ima namreč svoje veselje in svojega konjička, ki ga jaha. Temu se zdi ta stvar važnejša, drugemu druga. Seveda konjički so različne vrste, boljši in slabši, dražji in cenejši. Komur pa pijača ni pameti popolnoma oslepila, mora videti, da je pijančevanja med Slovenci ogrom-no preveč in da nam je to v neizmerno časno in dušno škodo. In vsi pošteni ljudje — pivci kakor abstinentje — bi morali, vsak po svoje, delati zoper to pogubno nezmernost, če ho-čemo, da ne bomo narod pijancev in razuz-dancev, ampak narod poštenjakov in kore-šnjakov. —

No, zdaj smo se pa v to abstinenco tako zaleteli, da smo skoro pozabili, kje da smo. Poglejte dekleta-abstinentke, kam nas je ta reč zapeljala! Pa nič ne dene. Dale ste nam lepo priložnost, da smo se pogovorili nekaj prav potrebnega. Na potovanju ne smemo samo okoli sebe gledati in radovednost pasti, ampak se moramo mimogrede tudi kaj pamet-nega in koristnega pogovoriti, kakor potreba nanese, da imamo od potovanja tudi kaj do-bička.

Ve dekleta se mi pa le junaško držitel! V gostilno hoditi brez prave in resnične po-trebe, to pa za počtena dekleta sploh ni, tudi če bi ne bile v Marijini družbi; koliko manj še za Marijine hčere! Vi Štajerci ste radi ve-seli, kajpada; to vas poznamo. No, kdo vam bi to zameril? Veselja, le veliko veselja privoščimo mladim ljudem! »Marijine družbe naj bodo šola poštenega veselja« je zapisano v nekih bukvah, ki se jim pravi »Vodnik mari-janski«. A sedanji svet se ne z n a pošteno veseliti. Kolikokrat sem že rekel dekletom pri shodih: Dekleta, p o j t e, veliko več pojtel

Mnogi mislijo, da brez pitja ni pravega veselja, jaz pa pravim, da ga brez petja ni. Ali ste bili že na kaki novi maši? Vi Štajerci pravite: primica. (Latinska beseda; slovensko bi se to reklo: prvenci.) No, na vsaki primici je dosti jesti in piti. Pa časih se ljudje za tistimi skledami in krožniki, litri in kozarci prav dolgočasijo. Pravo veselje se začne šele popoldne po večernicah, ko pridejo pevci in urežejo eno za drugo. A nova maša ne more biti vsak dan. Pojemo pa lahko vsak dan, če ne, pa vsaj vsako nedeljo. Namesto v gostilno hoditi, pridite dekleta v nedeljo popoldne skupaj, pa se

dekleta, ki jim je kaj mar za poštenje in nedolžnost!

Torej mi smo še zmerom v Rogatcu na shodu dekliških Marijinih družb. Zares prav lep je bil ta shod in upam, da tudi ne brez sadu. Zadovoljni smo se po končanem blagoslovu razšli vsak v svojo župnijo.

Zdaj, ko sem se nekoliko razkoračil nad nasprotniki abstinence, bi lahko šli dalje. In prav zagotovo sem mislil, da bomo danes napravili še en izlet. Pa nas je ta plentana abstinence tako daleč zapeljala, da danes ne utegnemo nikamor več hoditi. — Nevem, ka-

Rogaška Slatina.

malo pogovorite, malo posmejajte, malo zapojte! Kaj pravim: malo! Ne malo, ampak veliko pojte! Eno pesem za drugo, dokler vam jih ne zmanjka! Ko jih pa zmanjka, jih pa spet od kraja začnite! Vsaka Marijina družba bi morala imeti eno sobo blizu cerkve, kjer naj bi se dekleta zbirala po božji službi k zabavi in pouku, da bi jih ne vleklo na druge kraje, ki niso zanje. Če pa še nimate take sobe, se pa zberite na domu pri kaki tovarišici, pozimi v hiši, poleti lahko na vrtu pod lipo, orehom, jablano ali hruško, in tam prepevajete in si voščite nedolžnega veselja. Gostilna pa ni z-

ko bo današnji popis »zelene Štajerske« našim ljubim Štajercem kaj všeč. Bojim se, da sem jih z abstinenco spravil ob vso dobro voljo. Ali pa tudi ne! Saj so vendar pametni ljudje, ki si dajo kaj dopovedati. Pa saj sem že na začetku potopisa rekel, da bom že povedal, kaj bi smelo na Štajerskem bolje biti. Sicer pa vse to ne velja samo Štajercem, ampak ravnatao Kranjcem in Koroščem. Kje ga pa ne pijejo radi in preveč?

Tedaj pa za prihodnjč odložimo in prihranimo naš drugi izlet — v Šmarje in k lepemu šmarskemu Svetemu Roku!

Marijino cvetje

Ljubljanskim Marijinim družbam.

Po sklepu voditeljev ljubljanskih Marijinih družb bo letošnji skupni shod vseh družb zopet v stolni cerkvi in sicer prvo nedeljo meseca maja — ne kakor doslej

ob 5. — ampak ob pol 4. uri popoldne. — Shod je obvezen za vse družbe in vse člane.

Pridite torej polnoštevilno!

Ali se ne razumemo?

Iz nekaterih dopisov se da sklepati, da niso vsi razumeli zadnjega dopisa »Od nekod.« Dopis govori za to, da naj se družbe ne ločijo na dva oddelka: za mlajše in starejše. Tudi »Bogoljub« temu pritrjuje. Družbe naj ostanejo v tem oziru tako kakor so! Med starejšimi in mlajšimi ne sme biti nobene razlike in nobne needinosti!

Nekaterim, se pa zdi, da ni všeč, da bi »Bogoljub« govoril o pripravi na zakon. Kaj pa vendar mislite?! Ali naj

vsa poštena in pobožna dekleta ostanejo device? Saj Marijina družba ni kloster! Devištvo je gotovo nekaj lepega, vzvišenega. A materinstvo je tudi potrebno. Svet potrebuje dobrih mater. In takih nam morejo dati ravno Marijine družbe. Zato je nauk o pripravi na zakon silno potreben. (Žal, da je moral danes ta nauk zaradi dolgega uvodnega članka izostati.) Berite dopis od Sv. Jurija v Slov. goricah! Takih žena in mater kaj več!

To moramo!

»Bogoljub« je vendar zopet dospel! se je živahno glasilo med dekleti. Oh, kako veselje je to bilo za dobre Marijine družbenke! Tukaj zaupam javnosti, da ravno v času štrajka se je jasno pokazalo, koliko in katera dekleta so prave družbenke Marijine. Tiste, ki bi rade kar dvema gospodoma služile, niso veliko ali pa nič pogrešale tega nad vse koristnega družbenega glasila. Zato pa je tembolj zopetni njegov prihod vzradostil dobra dekleta, katera so ga pričakovale kot priden otrok svoje matere, ki se dalje časa ne vrne na dom. — Torej prišel je zopet in prinesel, kakor vselej, mnogo lepega. — — —

Vprašanju: »Kaj pa v prihodnje? Ali bomo še verni ostali? Ali bomo še »Bogol-

ljuba« naročili?« se hočem nekoliko odzvati od strani deklet.

Ali je sploh mogoče, da bi dekleta pri tem vprašanju pomišljale, kako bi: še ali ne več? Kdo pa nam zraven dušnih pastirjev oziroma družbenih voditeljev daje prepotrebni navodil in spodbude, če ne ravno »Bogoljub«? Kje najdemo tako zvestega in odkritosrčnega prijatelja?

Če pogledamo v preteklost, koliko zlatih nauk nam je že podal in koliko že iztrebil slabega med nami! Kako pa izkažemo in izrazimo to hvaležnost? Ali ne bode za ta trud najlepše plačilo pogled na lepo število naročnikov »Bogoljuba«? Torej hčerke Marijine! Vsaka bodi naročnica in zvesta bralka »Bogoljuba«!

Članice dekliških zvez! Sedaj nimamo (vsaj na Štajerskem ne) svojega glasila. Brez tega je naše delo zelo otežkočeno, ne toliko zaradi poročil o prireditvah v posameznih krajih, temveč manjka nam nekake podlage za vedno kaj novega — lepega, kar je življenje v zvezah.

Sezimo po »Bogoljubu«! Ako bodo članice navdane z njegovim duhom govorile pri shodih, bodite uverjene, da bode življenje v Dekliških zvezah živahno uspevalo in tudi obrodilo obilo dobrega sadu!

Še enkrat, družbenke Marijine! Zave-

dajmo se, da nosimo častno ime »avantgarda« in skrbimo, da bomo tega naziva vedno vrednejše! Kar želi Cerkev po svojih namestnikih, izpolnimo vselej na prvi migljaj! Ena teh želj je razširjanje dobrih časnikov; eden najboljših pa je »Bogoljub«.

Zatorej agitirajmo zanj, zraven proseč blagoslova: Z ljubljnim Sinom nas blagoslovi — Devica Marija!

Marijina družbenica in članica
Dekliške zveze.

Dekleta! Večkrat k Jezusu pred tabernakelj!

Ne vem, kako in kje sem si pridobila to veliko naklonjenost Jezusovo, odkod meni ta velika sreča, da imam priložnost obiskati svojega Ženina v s a k d a n gotovo d v a k r a t? Zjutraj ga resnično nesem v svojem srcu domu in tako sem lahko cel dan v njegovi pričujočnosti; on tako lepo govori na srce, opominja k dobremu in svari pred hudim. Ko ga obiščem zvečer, se po duhovno s svojo milostjo približa k meni.

O, dekleta, imeti Jezusa v svojem srcu, to so nebesa vseh nebes! Gotovo katera poreče: toliko časa pa nima vsaka. Da, to je res, mnogim je cerkev oddaljena, drugim ne dopušča čas, največ pa je kriva mrzlota. Vse leti in se peha za minljivimi stvarmi. Torej zavzemimo se za Jezusa vsaj me dekleta, delajmo tovaršijo njemu, ki sedi na prestolu milosti, pa je od ljudi tako zapuščen! Ako ne moreš resnično v cerkev, si v duhu predstavi tabernakelj, poklekni

pred Jezusa in prosí, naj pride po duhovno v srce, naj da milost, da premagamo skušnjave in vse nevarnosti, ki nam prete.

Posebno se obhajajmo duhovno zvečer, predno se podamo k počitku. Prosimo Jezusa, naj pride s svojo milostjo v naša srca, da zaspimo s svetimi mislimi. Brezmadežna Devica naj nas pokrije s svojim plaščem in naš zvesti spremljevalec anđel varih naj bdi ob naši postelji, nas varuje pred zalezovanjem hudobnega duha.

Delajmo tako dan za dnem in ko pride zadnji dan našega življenja — mnogi pravijo »grenka smrt«, jaz pa pravim s l a d k a s m r t — nam bodo trenutki preživljeni pred tabernakeljnom v največjo tolažbo. Ne bodimo kakor nespametne device v sv. evangeliju, ko so opolnoči iskale olja za svetilke! Delajmo si prijateljstvo z Jezusom v mladosti in On bo naša srca napolnil do vrha z oljem svoje ljubezni!

Marijina družba v Soteski naznanja uredništvu »Bogoljuba«, da z velikim veseljem prebira lepo in zanimivo zadnjo številko »Bogoljuba« (za nov. in dec. 1919), posebno članek: »Krščansko ljudstvo — na stražo!« Ta članek smo posebnó pri nas brali z veseljem, ker je veliko ljudi v naši mali župniji preslepljenih s časopisom »Kmetijski list«, na katerega so tudi nekatere do-

bre hiše naročene. Vendar se je zadnji čas mnogo družin naročilo na »Bogoljuba« in sicer po prizadevanju nekaterih članic Marijine družbe. — Prosimo »Bogoljuba«, naj tudi z naprej odkriva skrivno delovanje »Kmetijskega lista« in njemu enakih časopisov, da se ljudje vedó ravnati. Naj »Bogoljub« Slovence in Slovenke potrdi v bogoljubnosti! — Podpisal Al. Volc, voditelj in 29 družbenk

Od Sv. Jurija v Slov. goricah se nam poroča: Dne 26. jan. je bil znamenit dan za našo Marijino družbo, obstoječo že nad 30 let. Dve izmed najboljših sta s poročnim vencem stopili pred oltar. Ena je obhajala celó 25 letnico zvestega, marljivega delovanja v Marijini družbi. Ni bilo v družbi pogreba, da bi se ga ne udeležila ob vsakem vremenu; ni bilo cerkvene slavnosti, da bi njene pridne roke ne bile sodelovale z venci in denarnimi prispevki. Oblekla je celó glavni oltar župne cerkve z umetno izšitim pogrinjalom s krasnim napisom: »Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas.« To delo je bilo za kmečke žuljave roke res umetno in narejeno večidel ponoči. — A kruta vojska je posegla tudi v ta mirni kotiček. Edini brat ji je ostal na bojišču, zapustivši njej vso skrb za v visoki starosti onemogle starše in vzorno kmetijstvo. Njena največja želja je bila, se posvetiti Bogu popolnoma, a zdaj je Bogu vdana sprejela tudi ta težavni stan. Žrtvovala se je za svoje starše. — Grenek in vesel obenem je bil ta poročni dan za blago hčerko Marijino. Saj jo je krepila sladka zavest, da je storila svojo dolžnost, in ker je ljubila Marijo res z nežno ljubeznijo in Jezusa svojega ljubljena v vsakdanjem sv. obhajilu, sme upati, da je tudi zanaprej ta dva najzvestejša prijatelja ne bosta zapustila. Tudi je edina v naši župniji, ki se je takoj pri vstopu v domačo hišo kot žena posvetila z vso družino presv. Srcu Jezusovemu. Pripravila si je krasno podobo Srca Jezusovega na odličnem mestu v hiši; eden izmed svatov je imel po njenem naročilu za to primeren govor ter tako izvršil prav slovesno posvetitev. Na njeno željo se je pobiralo namesto za godce, katerih ni bilo, za sv. Misijon v Afriki. V veselo zabavo in pristrčen smeh je črn zamorski misijonar prosil in zbiral blagodušne darove. Nabral je 64 kron, katere je poslal Klaverjevi družbi za odkup dveh zamorčkov, dečka in deklice, z imeni ženina in neveste. Namesto godbe in pri nas toli običajnega plesa si je ta zvesta hčerka Marijina poskrbela za svoje maloštevilne svate mnogo plemenitejšo zabavo. Veleva nam torej čut hvaležnosti, da se spominjamo tudi v tebi, dragi »Bogoljub«, ki prihajaš redno tudi v njeno hišo, vsekdar z veseljem sprejet. Nesi torej ta skromen spomin širom slovenske zemlje ter kliči: Takih žen in mater nam dajajte Marijine družbe in svet se mora prenoviti! Novemu paru pa želimo obilnega blagoslova božjega.

Slavka Podolska.

Iz kronike Marijinih družb v Trziču. Dekliška Marijina družba je imela mīnulo leto 12 sej, 12 shodov, med temi dva slovesna s skupnim obhajilom. Družba šteje 200 članic,

med letom so umrle tri, v zakon jih je stopilo 6, ena je postala usmiljenka, dve pa sta odšli k sestram križarkam, tri so bile izključene radi pristopa v nasprotni tabor. Članice so se udeleževale pravnega sv. obhajila na prvi petek, tudi dnevno jih je prejelo 4 do 5 zadostilno sv. obhajilo. Misijonski odsek je nabral 700 K za misijone, prodal veliko število misijonskih koledarjev in dobredelnih srečk. Članice so delovale v odseku Orlic in v Elizabetni konferenci. Večjo marijansko slavnost je priredila družba 15. avgusta v cerkvi in v »Domu«, kjer je bilo na sporedu petje, deklamacije in igra. 8. decembra je bilo na slovesen način sprejetih 23 deklet. Bogoljubov je imela družba do 200. — **Ženska Marijina družba** je imela osem sej, ima članic 298, slovesen sprejem je bil 8. decembra, pri tem je bilo sprejetih 18 žena. Tudi ženska družba prejema pravno sv. obhajilo vsak dan (v letu 1919 je bilo obhajancev v župniji 69.000). Prav pridno deluje na dobredelnem polju, prispeva in nabira podpore za vzdrževanje dnevnega zavetišča in deluje marljivo v Elizabetni konferenci. Družba se je z vnmemo udeleževala devetdnevnic na čast Brezmadežni v cerkvi sv. Andreja. — **Mladeniška Marijina družba** ima 80 članov. Shodi so mesečni. Razdeljena je v dva oddelka za starejše in mlajše, izmed teh ima vsak svoj odbor in svojega voditelja. Umrli sta med letom dva člana: J. Meršolj in odbornik Blaž Zaplotnik. Igrali so mladeniči tri igre: Sinovo maščevanje, Občinski tepček in Garcia Moreno. — Družba je napravila izlet na Bled. Ustanovil se je odsek za pospeševanje sv. obhajila in poživil na novo pevski odsek. — **Marijin vrtec** za dečke in deklice ima mesečne shode. Dečki in deklice tvorijo telovadni naraščaj. V dekliškem vrtcu zbirajo pridno prispevke v denarju in znamkah za misijone.

Op. uredništva. Živahno življenje v tržiških Marijinih družbah se priporoča zopet v posnemanje drugim družbam.

Pliberk. Ustanovitev Marijine družbe. Dne 8. decembra, se je po dolgem tudi v fari Pliberk na Koroškem ustanovila Marijina družba. Šteje sedaj 40 družbenic. Dolga vrsta mladenk — spremljala nas je v cerkev tudi vogrska Marijina družba — se je pomikala svečano proti cerkvi. Solze so se lesketale v očesih, ko je govoril č. g. vodnik ganljive besede. Zasvetile so se svetinje na naših prsih. O, da bi nas vedno opominjale na slovesen sprejem, na dan, ko smo pred obličjem prečiste Device prisegle zvestobo in se izročile Marijinemu varstvu!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Račun o hiševanju v preteklem letu. Družba šteje 100 čla-

nic. Od teh so štiri vrle družbenke lani šle po plačilo v večnost, štiri so se omožile, sedem jih je spremenilo bivališče, tri smo morali izbrisati, ker niso izpolnjevale pravil, 10 jih je izključilo nevredno življenje, pet jih je prestopilo iz drugih Marijinih družb v tukajšnjo. Na skupen naslov prihaja v župnijo 75 Bogoljubov, 27 Glasnikov in 4 izvodi Cvetja. Na družbenice odpade 45 iztisov Bogoljuba in 15 Glasnika. Med družbo šteje Apostolstvo kakih 16 udov, družba za umirajoče 10, družba vednega češčenja pa 70. Treznostni odsek tvorijo 3 abtinentke in 6 zmernih. — Imeli smo mesečne shode in petkrat skupno sv. obhajilo. V dobre namene se je nabralo med družbenkami okoli 1500 K. Več sto kron so vnete članice nabrale za mašne družbe.

Makole. Med celo vojsko je spala in počivala naša dekliška Marijina družba. Dne 8. decembra 1919. l. pa je zopet začela novo, nad vse lepo življenje. Poleg 100 starih družbenic se je vpisalo takoj nad 50 novih. Januarja smo že imeli sestanek. Tako bomo nadaljevali vsak mesec. Nobeni družbenici ni žal, da je zraven, ampak vedno se še oglašajo nove.

Šofja Loka. Dekliška kongregacija za meščansko šolo. — Naša kongregacija obstoja šele leto dni, a doživele smo že veliko lepih in veselih uric v nji. Priprava se je začela 10. nov. 1918; imele smo 4 sestanke. Prvi sprejem je bil 8. dec. 1918; sprejetih je bilo 20. Pri drugem sprejemu 29. maja 1919 se je pomnožila naša kongregacija za 15 članic in 7 kandidatinj. Rednih shodov je bilo 22 v kapelici in 1 slovesni v cerkvi; dalje smo imele 7 konferenc in 7 priložnostnih sestankov, skupaj 37 sestankov. Sej predstojništva je bilo 12. Tudi za zabavo in veselo razvedrilo je bilo obilo preskrbljeno. Dne 6. decembra nas je obiskal Miklavž, za božične praznike smo priredile lepo božičnico z obdarovanjem dveh revnih družin. Dne 2. maja 1919 je bil slovesen blagoslov Marijinega kipa v kapelici. Dne 31. maja smo napravile izlet na Brezje in Bled. Imele smo tudi dve skiptični predavanji. Dne 21. novembra 1919 smo proslavile god sv. Cecilije, praznik Marijinega darovanja in papežev rojstni dan. Na šablagajna kaže veliko gibanje: dohodkov 1828 kron 78 vin., stroškov 1463 kron 78 vin. Članice pa niso prinašale le denarnih darov, ampak so skrbele tudi za sveče, petrolej, kurivo itd. Velikoživljenja je bilo v petih odsekih: zvharišični je zbral 2040 sv. obhajil, adoračijski 1322 obiskov presv. Reš. Telesa, cecilijanski je imel 22 pevskih vaj, za razdeljevanje mesečnih zavetnikov skrbi svetniški odsek,

časopisni odsek pa je nadzoroval, da je pravilno krožilo družbeno glasilo »Bogoljub«, opremljen z opazkami in opombami, kaj je za nas najvažnejše, med članicami. Opravljale smo tudi razne pobožnosti. Na Marijine praznike smo se pripravljale z devetdnevnic trikrat; na čast majniški Kraljici sta vsak dan dve članici pristopili k sv. obhajilu, ravnokotaka meseca junija; zadnje tri dni velikega tedna je kongregacija imela častno stražo pri božjem grobu; vsak mesec je bilo skupno sv. obhajilo s svetinjami, enkrat še posebej skupno spravno sv. obhajilo.

Dole pri Litiji. Naša dekliška Marijina družba vedno bolj napreduje. Ustanovili smo evharistični odsek, vsaka članica odseka daruje enkrat na mesec zadostilno sv. obhajilo. Odsek ima vsak drugi mesec sestanek, Imamo tudi večkrat pevske vaje, kjer se učimo primernih pesmi, ki jih pojemo pri shodih in molitvenih urah. 15 kandidatinj se pripravlja na sprejem v družbo. »Bogoljuba« prihaja k nam 60 izvodov. Predpustni čas smo pa zopet štiri pridne družbenke spremile pred poročni oltar. Pa tudi mladeniška Marijina družba se vedno lepše razcvita. Sedaj se tudi nekaj fantov-kandidatov pripravlja na sprejem.

Zagorje pri Pilštajnu. Dne 9. februarja smo pokopali Uršulo Pihler, vneto in za vse dobro gorečo Marijino hčerko. Bila je zvesta častilka Marijina in ni bilo dneva, da ni prišla v cerkev in k sv. zakramentom. Vsled odločne besede je mnogo pretrpela od nasprotnikov, pa strašila se ni. Ostala je trdna v verskem prepričanju do smrti. Marsikatero deklico je obdrila za nauk Kristusov. Vse dekleta naše Marijine družbe so jo spoštovali. Pokazal je to njen pogreb, katerega se je udeležilo veliko faranov. Marijina družba je pokazala, da z veseljem opravlja telesna dela usmiljenja in nudi lepe zglede kršč. čednosti zasmehovalcem in mlačnežem. Naša Marijina družba tudi veselo prepeva in moli stanovske dnevnic in počesčenje presv. R. T. med božjo službo. Pogosto ima skupno sveto obhajilo in molitve.

Bilčovs na Koroškem. S težkim srcem priznavamo, da se ne moremo hvaliti z uspehi prošlega leta, pač pa moramo si same priznati, da gre naša reč rakovo pot. Pa kljub temu smo si po velikem trudu kupile svojo zastavo, katero so nam dne 8. decembra m. l. blagoslovili g. Fajnik iz Sveč v Rožu, ki so se vrnil pred kratkim iz ujetništva v nemški Avstriji. Pri tej priložnosti smo se živo spominjale pred letom dni umrlega ustanovitelja ter vodnika naše M. D. g. Antona Teul. Kako hitro so pač nekatera dekleta pozabile na lepe nauke vzornega duhovnika ter so zapu-

stile svojo nebeško mater in krenile na slabo pot. Dekleta! Vsaj me, kar nas je še zvestih svoji obljubi, ozrmo se pogumno na zastavo ter le brez omahovanja naprej do zmage!

Visoko nad Kranjem. Letno poročilo svetih maš v letu 1919. Vseh skupaj je bilo 143, in sicer: iz Senčurja 71, iz Olševka 49, iz Preddvora 18, iz Predoselj 3, iz Vogelj 2. — **† Peter Bohinjec** župnik in pisatelj je umrl dne 14. decembra 1919 v Dupljah. Rojen je bil na Visokem iz dobre hiše. Živo nam je še v spominu govor rajnega župnika leta 1907 ob blagoslovljenju novih zvonov. Vedno je rad zahajal v svojo rojstno vas. Pokojni je volil v oporoki precejšnjo vsoto za siromake v domači občini. Naj bo priporočen v molitev! Počivaj v miru blaža duša!

Poljane nad Škojjo Loko. Za najlepši praznik naše nebeške Matere in obenem glavni praznik Marijine družbe, so se članice pripravljale z duhovnimi vajami, ki so bile tri dni pred praznikom. Vodil jih je vodnik naše družbe, č. g. Ivan Gogala. — Na praznik se je družba tudi povečala za 9 članic. — Upanje je, da bo naša dekleta po duhovnih vajah še z veliko večjo vnemo kot do sedaj skrbela za čast Marijino in pripeljale še mnogo deklet pod njeno zaščito.

Trbovlje. 7. januarja se je preselila k svoji nebeški Materi članica naše Marijine družbe 23 letna Kristina Kmet. Bila je vzor Marijine hčere, zgledno slovensko dekle. Večkrat med boleznijo pokrepčana s svetimi zakramenti je dolgo in mučno jetiko nad vse vdano in potrpežljivo prenašala ter veselo izročila svojo lepo dušo nebeškemu ženinu. — Dne 13. januarja nam je ugrabila smrt istotako dobro hčerko Marijino 22 letno Angelo Knaflič. — 19. januarja se je poročila pridna družbenka Jožefa Bočko z mladeničem Ivanom Bačič. Novoporočencema obilo sreče!

Sevnica. Imamo redno vsak mesec nauk in shod dekliške zveze. Dekliška zveza tudi skrbi, da imajo dekleta na razpolago vedno dovolj dobrega čtiva: raznovrstne knjige, kakor tudi Bogoljuba, Glasnika, Cvetje, Angelček, Domoljuba, Gospodarja in drugo. Kakor marsikje, tako tudi pri nas zgubi družba katero članico, bodisi da se poroči, druga se preseli v večnost. 21. januarja sta se tudi poslovili dve članici od nas: Ivanka Zupan in Nežka Glas ter se podale na redovno pot popolnosti. Bili sta nam vzor v vsem. Poslovile so se na shodu od nas sosester z deklamacijo in kratkim govorom. Tudi mi jima želimo sreče in blagoslova!

Višnja gora. Menda ni daleč na okrog tako zgledno Marijine hčere, kakor je bila

Terezija Dremelj, po domače Španova Reza, iz Leskovca. Odkar se je preselila iz Leskovca k sestri v Višnjo goro, je bila vsak dan pri sv. maši in sv. obhajilu. Da ji niso mogli domači kaj očitati, je vsako jutro tako zgodaj vstala, da je do 6. ure v hlevu vse opravila. Goreče je čistila sv. R. T., skrbela za snago in lepoto hiše božje in 16 let s svojim petjem poveličevala službo božjo. Ker je tako iskreno ljubila Boga, je ljubila tudi svojega bližnjega. Rada je obiskovala bolnike, z veseljem je šla v tečaj za strežbo bolnikom in jim potem z vnemo stregla. V Marijinem mesecu so jo odpeljali v ljubljansko bolnico, tam je umrla, in 22. majnika smo jo tu doma pokopali. — V juliju je umrla tu Marija Zupančič, Nandelova iz Višnje gore. Bila je članica Marijine družbe v Reki, a vsako leto ko je prihajala domu, se je vedno udeleževala naših mesečnih shodov. Živela je zgledno in pokazala, da se lahko povsod, tudi v mestu kakor Reka, kjer je služila, lahko služi Mariji.

Dekleta iz Ptujkega okraja se hvaležno spominjamo milosti polnih dni, ko smo bile na duhovnih vajah pri sv. Jožefu nad Celjem od 21. do 25. januarja. Bilo nas je prav lepo število. Srčna hvala čč. gg. misijonarjem za ves njihov trud in lepe v srce segajoče nauke! Koliko se je molilo in dobrih trdnih sklepov storilo v tem veselem čisu! Daj Bog po Mariji, da bi ostala stanovitna v dobrem vsa dekleta, ki so se udeležila duhovnih vaj! Srčno se zahvaljujemo tudi vrlim oskrbnicam v romarski hiši za prijazno postrežbo. Bog Vam bodi plačnik!

Fram. Težka izguba je zadela našo Marijino družbo. Leta 1918., dne 4. novembra, smo spremljale k zadnjemu počitku našo blago, tako nam priljubljeno večletno prednico Nežo Bezjak. Komaj so prvič rožice odcvetele, ki so krasile prerani grob naše drage tovaršice, že je zopet Nebeški vrtnar posegel v našo Marijino družbo ter utrgal dne 15. decembra zgledno družbenico, 17letno Miciko Sagarinovo. Mesca majnika in v adventu je bila vsak dan pri sv. maši ter prejela tudi sv. obhajilo. Največje veselje pokojne Micike je bila cerkev in Marijina družba. Žal da nas zapuščajo najboljše. Ker je ti dve vzorni članici Marijini Večni Oče ljubil, hotel jih je pri sebi imeti. Naša Marijina družba vaju hoče ohraniti v hvaležnem spominu, ter kliče na veselo svidenje nad zvezdami, dragi nepozabni družbenici! Marija Perjol.

Boštanj. Tukaj je umrla dne 5. jan. 1920 Jožefa Simončič v 29. letu svoje starosti; bila je vestna članica Marijine družbe. Celó življenje je bila bolehná, pa zato se je že od

zgodnje mladosti posvetila pobožnosti. Sv. zakramente je pogostokrat prejela, za posvetno družbo ni marala; molila je pa zelo rada. V zadnji bolezni je zelo veliko trpela. Dva mesca ni mogla ni ležati ne sedeti, temveč je bila prisiljena vedno klečati. Tako je tudi dvakrat sv. popotnico prejela kleče; saj je v življenju vsak dan en očenaš molila na glas v ta namen da bi pred smrtjo sv. popotnico prejela. Bila je uslišana. O da bi naša družba imela več takih lepih zgledov, katere bi posnemala.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Frančiška Dejak, Domžale. — Cecilija Štrojanšek, Mar. Nazaret. — Jožefa Simončič, Boštanj. — Marija Novak, Ana Bašel, Jera Abramovič, Ljubljana. — Marija Primožič, Tržič! — Naj počivajo v miru!

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Marijina družbenica za mir v domači hiši, vredno prejetje sv. zakramentov in srečno zadnjo uro. — Neka oseba za dušni mir, spoznanje pravega poklica in da bi vredno opravila dolgo sv. spoved. — Neka žena svojega pijančevanju vdanega moža, da bi se spreobrnil. — Neka oseba za vredno prejetje sv. obhajila. — Neka žena svojega moža v tujini. — Marijina družbenica za gorečnost v molitvi in prejetju sv. zakramentov ter za uslišanje v neki časni zadevi. — Neka oseba svojega nečistosti vdanega brata, da bi se spreobrnil, vredno prejel sv. zakramente, pobožno živel in srečno umrl; ista svojega kletvini vdanega očeta in za ljubi mir pri hiši. — Neko dekle, da bi bilo rešeno hudih dušnih dvomov, za stanovitnost in za telesno zdravje. — Neko dekle za vdanost v voljo božjo. — Neka oseba, ki se je že mnogokrat pregrešila zoper 6. božjo zapoved, da bi zadobila dar strahu božjega. — Marijina hči, da bi bila uslišana v svojih prošnjah. — Neka mati štirih otrok v Ameriki, da bi spoznala svojo zmozo ter se povrnila v katoliško Cerkev, kateri se je odpovedala. — Neki mladenič, ki je zašel na kriva pota, da bi se spreobrnil. — M. H. svojega bolnega sinčka, da bi se mu zdravje vrnilo in okrepiło. — P. M. svojo mater, dva brata in sestre, sebe za pravo spoznanje in vredno prejetje sv. zakramentov in da bi svoji obljubi zvesta ostala ter da bi se ovire odstranile. — M. K. svoje otroke in celo hišo, da bi napredovali v krščanskem življenju, se ohranili v čistosti in pobožnosti, da bi jim ljuba Mati Marija izprosila darov Sv. Duha in učecim se otrokom pravi razum in srečen

napredek v učenju in da bi bili rešeni težkoč in vsaj deloma mučne skrbi za vsakdanji kruh. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE.

Zahvaljujejo se: A. K. Škale, Materi božji in sv. Antonu za uslišano prošnjo v neki važni zadevi. — M. K. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici in sv. Antonu Padovanskemu za zdravje v hudi bolezni. — Marija Knez iz Smarčnej, Matri božji in sv. Antonu Pad., da je po opravljeni devetdnevnici zadobila vsaj delni posluh. Ista se zahvaljuje tudi v imenu svoje nečakinje, da je na isto prošnjo ozdravela na očesih. — Habič Frančiška Mariji Pomočnici in sv. Antonu Pad. za večkrat uslišano prošnjo. — Rezika Zupanc Svetogorski Materi božji za ozdravljenje oči. — Marija Frangeš presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu za neštivilne milosti in dobrote dušne in telesne, posebno pa za ozdravljenje bolne noge. — Marija Kunstelj sv. Antonu Parovanskemu za večkrat uslišane prošnje. — Antonija Šubic sv. Antonu Pad., da je dobila svoje stvari iz Bosne nepoškodovane. Bara Žlogar Materi božji, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad. za uslišane prošnje po opravljeni devetdnevnici. — Neka usmiljenka presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za milost sv. poklica. — Ž. v. p. Mariji Pomagaj za izprošeno ozdravljenje dveh oseb. — S. K. Materi božji za ozdravljenje. — Neka oseba iz Komenda sv. Vincenciju Pavlanskemu za pomoč v dolgi bolezni vsled rabe blagoslovljene vode. — Fr. Emil Komjanec sv. Jožefu za zboljšano zdravje. — Neka Marijina družbenica presv. Srcu Jezusovemu za uslišane prošnje. — Begunka-Marijina družbenica Materi božji za prejeto zdravje in srečno rešitev iz nevarnosti. — Marijana Pavlič Mariji Pomagaj na Brezjah za ozdravljenje hude želodčne bolezni. — Z. Žerjav presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad., sv. Bonaventuri in sv. Martinu za pomoč pri živini in mnogo drugih uslišanih prošenj. — K. K. lurski Materi božji za dvakratno ozdravljenje n'ene hčere po opravljeni devetdnevnici. — Terezija Movéše iz Blance lurski Materi božji v Polšniku za ozdravljenje rok.

ZAHVALA.

Z veseljem objavlam v večjo čast božjo in povečanje njegovih svetnikov zahvalo za izvanredno pomoč v hudi bolezni. Meseca avgusta 1919. leta sem se morala podvreči težki operaciji. V skrbi, kako se bo stvar iztekla, sem začela prositi božje pomoči po priprošaji

male Terezije od Deteta Jezusa. Tudi sestre so skupno opravljale devetdnevnic. In res, zaupanje naš ni varalo. Tri ure trajajočo operacijo in vse njene posledice sem srečno prebila. Vse se je tako hitro in lepo obračalo na bolje, da se je zdravnik, dr. M. Čeranič, primarij kirurgičnega oddelka v Mariboru, kar čudil. Seveda sem za hitro ozdravljenje dolžna zahvale tudi njemu, ki je vse vršil z izredno spretnostjo in ljubeznivostjo.

Nikoli še doslej v svojem življenju nisem čutila tako hitre in izdatne pomoči božje kot v opisanem položaju. Večkrat se mi je nehote mišlo storilo, ko sem videla, kako ljubi Bog po priprošnji male Terezije rad in hitro pomaga. Objavljam vse to z veliko hvaležnostjo in srčno željo, naj se oni, ki žele hitre in izdatne pomoči, v težavnih položajih zatekajo v molitvi do male Terezije od Deteta Jezusa.

Rojena je bila l. 1873. v Alençonu v Normandiji. Petnajst let stara je stopila v red Karmeličank, kjer je živela 9 let in 6 mesecev. 30. septembra 1897. leta je umrla z vzdihom: »Moj Bog, ljubim te!« V življenju se je odlikovala po posebni ljubezni do Boga in do bližnjega. Ljubi Bog jo poveljuje z raznimi čudeži in izredno pomočjo, ki sledi njeni priprošnji.

Solska sestra v Mariboru.

Darovi.

Upravništvu »Bogoljuba« so od 1. do 31. decembra došli darovi:

Za odkup poganskih otrok: Ljud. Poš, Sv. Ana v Slov. gor. (za dečka: Vladimir), 40 K; Jož. Sivka, Št. Rupert nad Laškim (za dečka: Anton), 50 K; neimenovana iz Retč, 30 K; Marija Habjan, Žiče (za deklico: Ana), 25 K; Franc Plesnik, Solčava (za dečka: Franc), 25 K.

Za afrikanske misijone: Ignacij Leban, župnik, Batuje na Goriškem, 456 K; deklinška Marijina družba, Ljubno, 65 K; Marija Habjan, Žiče, 20 K.

Za na'potrebnejše misijone: Neimenovana iz Zadvara, 20 K; Peter Resman, Begunje pri Lescah, 30 K; Marijina družba, Mavčiče, 120 K.

Za balkanske misijone: Neimenovana iz Mozirja, 30 K.

Za Misijonišče: Janez Gril, Dobnidol, 5 K.

Za Armado sv. Križa: Andrej Strmšek, Parížlje, 32 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Magdalena Hamer, Radgona, 30 K; Helena Gostečnik, Mozirje, 10 K.

Za Dejanje sv. Detinstva: Ignacij Leban, župnik, Batuje na Goriškem (za l. 1918), 91 K 20 vin.

Za Kruh sv. Antona: Neimenovana iz Retč, 10 K; Ivana Mihelčič, Sv. Helena, 20 K; Mihael Grzina, Kozje, 4 K.

Za bratovščino Naše Ljube Gospe: Ignacij Leban, župnik, Batuje na Goriškem, 38 K.

Za oslepele vojake: Ivana Mihelčič, Sv. Helena, 60 K.

Drugi darovi:

Za Misijonsko zvezo ali Misijonišče: A) Utemeljitelji: 27; Neimenovana iz Ljubljane vojno posojilo za 1000 K; Neimenovana iz Kamnika 1000 K; B) Ustanovniki: 178; Marija Snedic, Strahinj, Naklo, 870 K; Neimenovana Marijina družbenica iz Trsta 600 K; Knupeš Marija, Gor. Gasteraj, 200 K; Deklinška Marijina družba, Šmartno pri Kr., 200 K; C) Zbirka: J. Ehrich, Pariz, 81 K 10 vin.; Terezija Pansij, Rogaška Slatina, 80 K; I. Špora, kurat, deželna bolnišnica, 50 K; Marjana Mrak, Smoldno, Poljane, 50 K; Neimenovani 20 K; Neimenovana iz Celja 20 K; Fran Tovornik, kaplan, Slivnica, 20 K; Neimenovana iz Ormoža 16 K; Neimenovana iz Sv. Ane na Krembergu 12 K; Petrič Mar. 10 K; Franciška Kotar, Vel. Loka, Catež, 10 K; Matija Freisteiner, Dramlje, 10 K; I. Podbršček, 10 K; Ivana Pristovnik, Konjice, 9 K 40 vin.; Mrhar Uršula 5 K.

Za najpotrebnejše misijone: Deklinška Marijina družba, Stopiče, 167 K 36 vin.; neimenov., 20 K; neimenovana, 8 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Župni urad v Selih, 80 K; župni urad Bohinjska Bela, 55 K 50 vin.; župni urad Mirnapeč, 126 K; župni urad Sv. Katarina, 57 K; Martin Dimnik, kapl., Šmartin pri Kranju, 174 K; župni urad Križi pri Trzihu, 379 K 10 vin.; neimenovani po gč. lazaristih, 119 K 42 vin.; dekl. Mar. družba na Vačah, 150 K; župni urad Trstenik, 54 K 82 vin.; dekl. Mar. družba v Ribnici (dodatno), 28 K 80 vin.; župni urad v Trnovem v Ljubljani 100 K 40 vin.; župnija Šmartin v Sp. Tuhinju, 116 K; župni urad v Domžalah, 420 K; župni urad v Trebelnem, 103 K; župni urad Begunje pri Cerknici, 160 K; župnija Raka, 500 K; župni urad v Cerkljah ob Krki, 20 K 60 vin.; župni urad v Brusnicah, 10 K; župni urad Smihel, 18 K 60 vin.; župni urad v Goricah, 10 K; župni urad v Javorjah, 130 K; dr. Josip Marinko, 200 K; Anton Češornja, bogosl., nabral v Breginju 225 K; šentpeterska dekl. Mar. družba v Ljubljani, 210 K; III. Mar. družba pri uršulinkah, 60 K; župni urad v Rudniku, 40 K; kaplanija v Kamnici pri Mariboru, 82 K 40 vin.; stolna župnija v Ljubljani, 122 K; Srečko Gregorec, kapl. v Senožečah, 100 K in 45 lir; zbirka dijakov idrijske realke po dr. Snoju, 14 K in 29 lir; župni urad Žalina 10 K.

Za misijone: Neimenovana šolska mladina 300 K; neimenovana 300 K; župnija Sele 133 K.

Za odkup poganskih otrok: Marija Zupančič za deklico Marijo; neimenovana s Homca 30 K; Lucija Borlak za deklico Lucijo 30 K.

Za afrikanske misijone: Ivana Tomelj, Šmarca pri Homcu, 100 K; župni urad Žalina 87 K; župni urad Podbrezje 6 K.

Za kruh sv. Antona: Lucija Borlak 10 K; Andrej Užnik 6 K.

Za na'potrebnejše misijone: S. Zupan, Ig. 100 K.

Za balkanske misijone: Lucija Borlak 3 K.

Odpustki

za mesec maj 1920.

1. Sobota, prva v mesecu. Sv. Filip in Jakob. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki orejmejo sv. zakramente, opravijo kake po-

božne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta; b) udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

2. Nedelja, prva v mesecu. Pričetek pobožnosti na čast presv. Srca Jezusovega danes ali v petek. Glej spodaj. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega.

3. Ponedeljek. Najdenje sv. Križa. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

5. Sreda. Sv. Pij. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če obiščejo bratovsko cerkev.

6. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi; udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

7. Petek, prvi v mesecu. Pričetek pobožnosti na čast presv. Srca Jezusovega danes ali zadnjo nedeljo. Glej spodaj. — Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

8. Sobota. Prikazanje sv. Mihaela. Popolni odpustek udom bratovščine za duše v vicalh.

13. Četrtek. Vnebohod Gospodov. Sv. Peter Regosat. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ; glej seznam odpustkov za prejšnji mesec; b) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; c) udom rožnovenske bratovščine (v katerikoli cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine sv. Družine. — Tretjerednikom vesoljna odveza. — Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

14. Petek. Kdor opravlja pred Binkoštni ali v osmini praznika devetdnevnico na čast

sv. Duhu za zedinjenje sv. Cerkve, dobi vsak dan odpustek pod navadnimi pogoji.

16. Nedelja. Pričetek Alojzijeve pobožnosti. Glej spodaj.

17. Ponedeljek. Sv. Paškal. Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

18. Torek. Sv. Feliks Kant. Popolni odpustek istim kakor včeraj.

19. Sreda. Sv. Ivo. Popolni odpustek istim kakor 17. dan.

20. Četrtek. Sv. Bernardin. Popolni odpustek istim kakor 17. dan.

21. Petek. Bl. Teofil in Krispin. Popolni odpustek istim kakor 17. dan.

23. Binkošti. Bl. Humilijana. Popolni odpustek: a) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje; b) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom bratovščine Sv. Duha danes ali v osmini, če obiščejo bratovsko ali farno cerkev; e) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni; istim vesoljna odveza; f) udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta. — Glede devetdnevnice glej 14. dan maja. Kdor jo je že opravil, jo lahko ponavlja in dobi iste odpustke. — Dalje: popolni odpustek istim kakor 17. dan.

24. Ponedeljek. Marija Pomočnica. Popolni odpustek udom bratovščine naše ljube Gospe vedne pomoči.

25. Torek. Sv. Magdalena Pariška. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje.

30. Nedelja, zadnja v mesecu. Presv. Trojica. Sv. Ferdinand. Popolni odpustek: a) tretjerednikom; istim vesoljna odveza; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

31. Ponedeljek. Praznik naše ljube Gospe presv. Srca. Sv. Petronila. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca danes ali v osmini v bratovski cerkvi; b) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

Mesečne pobožnosti. 1. Šmarnice. Kdor hodi k šmarnicam ali pa sam zase vsak dan kaj moli v čast Materi božji, dobi vsak dan 300 dni odpustka, enkrat v mesecu pa dobi popolni odpustek. — 2. Kdor gre po vrsti šest nedelj ali šest petkov pred praznikom presv. Srca Jezusovega k spovedi in k sv. obhajilu in moli po namenu sv. očeta v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja, dobi vselej popolni odpustek. Prva izmed nedelj je 2. maja, prvi izmed petkov 7. maja. — 3. Šestnedeljska po-

božnost na čast sv. Alojziju. Kdor šest nedelj po vrsti prejme zakrament sv. pokore in sv. obhajilo in kaj moli ali premišluje ali drugače kaj dobrega stori na čast sv. Alojziju, dobi vsako teh nedelj popolni odpustek. Ko bi pa kdo katero teh nedelj ne mogel iti k sv. obhajilu, bi moral pobožnost iznova začeti. Najprimernejše je, s pobožnostjo začeti 16. maja.

Ali ste že brali vsi?

Kaj pa? »Primate tatu!« Ni pa dosti, da ga sami berete. Treba je skrbeti zlasti za to, da ga dobe v roke tisti, ki so posebno potrebni takega branja. Nekaterim seveda ne pomaga nobena beseda. Strast je močnejša kakor vsak dokaz. »Kmetijski list« si je pomagal nasproti tej knjižici s tem,

da je pisatelja proglasil kratkomašo za norca. Drugega ni mogel odgovoriti. »Slovenec« in »Domoljub« sta ga nato pozvala, naj dokaže stavek za stavkom, kaj je v knjigi laž in norost. Z zmerjanjem še ni nič dokazanega. »Kmetijski list« pa ne ve nič odgovoriti. Sapo mu je zaprlo. To je najboljši dokaz, da je vse res, kar je v knjižici. Če ne veste, komu bi verjeli, vzemite knjižico v roke, berite in sami sodite, če jo je pisal norec in dajte brat tistim, ki so v zmoti! Knjižica se dobi v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani po 2 K. Sicer bi jo pa morali imeti v vsaki fari na razpolago, da jo vsak lahko doma dobi. — Marijine družbe, avant-garda Cerkev, ve skrbite, da tam, kjer je potrebno, pride knjižica v vsako hišo!

Katoliško ljudstvo!

V dneh družabnih preosnov in preobratov, ki posegajo v srca posameznikov in v življenje narodov, v dneh, ko se snuje usodna zgodovina in poraja nov vek, pozivamo in kličemo na manifestacijo krščanskega prepričanja. Jugoslovanska katoliška telovadno-kulturna mladinska organizacija OREL napravlja polet v Maribor in sklicuje za dneve od 29. julija do 3. avgusta 1920

PRVI SLOVANSKI ORLOVSKI TABOR.

Ob tem svečanostnem prazniku katoliške mladine naj slavi zmago socialna misel krščanske vzajemnosti; zato naj se zbero vsi; delavec, kmet, obrtnik, uradnik, razumnik. Vsi stanovi naj se zavedo, da tvorijo v krščanstvu eno družino. Prepričajjo naj se, da je njih mladina nastopila pot prave svobode, da se je uvrstila med bojevnike za uveljavljenje katoliških načel, za izenačenje pravic, za spoštovanje poštenega dela, za dosego stanovskega in mednarodnega bratstva.

Katoliška mladina je seme nove, zdrave družbe. Posejano je v zemljo, ki jo je razoralo strašna svetovna vojska. Sistem laži in krivic je strt. Drevo večnih resnic pa zeleni in ob tem drevesu se zbira zdrava, čila, vzorna in značajna mladina, ki hoče ob navzočnosti kulturnih narodov slaviti svoj dan. Ob idealni mladini pa naj

črpajo vsi, ki se zbero k skupnemu prazniku, navdušenja za vzvišene vzore.

Na ta slavnostni praznik vabimo torej vse bratske orlovske odseke iz Jugoslavije, vsa bratska orlovska društva iz Českoslovaške republike, iz Združenih in drugih ameriških držav, ter katoliška telovadno-kulturna udruženja iz Poljske republike. S srčnim veseljem bi radi pozdravili tudi vse dobromisleče brate iz Rusije in drugih slovanskih držav, kakor tudi iz Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske, Švice, Španske itd.

Vse vabimo in prosimo, naj se pravočasno pripravijo ter nam sporoče, v kolikem številu se nameravajo udeležiti slovanskega orlovskega slavlja.

Vabimo končno katoličane vseh navedenih narodov in držav iz vseh stanov in organizacij. Prihitite k nam in dajte s tem izraza katoliško-kulturni vzajemnosti!

Bog živil!

Predsedstvo osrednjega pripravjalnega odbora za prvi slovanski orlovski tabor v Mariboru:

Dr. Antona Korošec, pokrovitelj. **Jože Pirč**, predsednik. **Leopold Eiletz**, I. podpredsednik. **Cilka Krek**, II. podpredsednica. **Ivan Mazovec**, III. podpredsednik. **Jože Stabčej**, glavni tajnik. **Jože Gostinčar**, odbornik. **Ivan Brodar**, odbornik. **Ludovik Tomažič**, glavni blagajnik.

Koledar za maj 1920.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Krščanska mati kot vzor skromnosti v družini in družbinem življenju

Dnevi	Godovi	Posebni namen apostolstva molitve, za vsak dan še važne, nujne zadeve.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v		
			ljubl. škof.	lavant. škof.	
1	Sobota	Filip in Jak.	Zunanji misijoni	Ljub. stolnica	Sv. Tomaž pri Vel. Ned.
2	Nedelja	Atanazij	Ena Cerkev Kristusova	Trebešno	Sv. Bolfank
3	Poned.	Najd. sv. Križ.	Križ v družno in šolo!	Sv. Križ p. L.	Sv. Bernard
4	Torek	Florijan	Brez ognja in meča!	Kamna gor.	
5	Sreda	Pij V. p.	Kat. tiskovna društva	Št. Gotard	
6	Četrtek	Janez ev.	Čistost duhovnikov	Orehok	Jarenina
7	Petek	Stanislav	Ljubezen nad Poljaki in Ukrajinci	Lj. Sv. Florian	
8	Sobota	Prikaz. Mih.	Lavantinska škofija	Smih, p. N. m.	Sv. Jakob v Slov. gor.
9	Nedelja	Gregor N.	Bogoiskatelji in bogoznanci	Rakitna	Sv. Ilj v Slov. gorich
10	Poned.	Antonin	Plodnost šmarnic	Javor	
11	Torek	Mamert	Odločno stanovanjski stiski	Nova Štifta	Svičina
12	Sreda	Pankracij	Ugodno vreme poljedelcu	Kopani	
13	Četrtek	Vnebohod	Hepenjenje po nebesih	Knežak	Sv. Jurij n. P.
14	Petek	Bonifacij	Apostol. gorečnost Mar. otrok	Fara p. Kost.	Sp. Iv. Km.
15	Sobota	Zofia	Zve-te žene in matere	Stara c. p. K.	
16	Nedelja	Jan. Nep.	Če ka duhovščina	Nova Oselica	Sv. Lenart v Slov. gor.
17	Poned.	Paskal	Oni, ki jih ni pred tabernakelj	1/2 Mek, 1/2 K.	
18	Torek	Venancij	S. trudniki in čitatelji Bogoljuba	Lesce	Sv. Rupert v Slov. gor.
19	Sreda	Celestin	Nravna učevstitev narodov	Breznica	S. Tr. v S. gor.
20	Četrtek	Bernardin	Konec pijanstvu in bogokletstvu	Dobrova	
21	Petek	Valens	Mučenci v novopaganski družbi	Prem	
22	Sobota	Julia	Vzornost Mar. družabnic	Čatež p. Fr.	Negova
23	Nedelj.	— Inkošti	Apostolski ogenj sv. mož	Krško kap.	Sv. Benedikt v Slov. gor.
24	Poned.	— Bnk. poned.	Neustrašenost proti vero-kruncem	Ljub. Kr žan.	
25	Torek	Gregor V. L.	Svoboda sv. Cerkve	Godovič	Sv. Ana na kremp.
26	Sreda	† Filip N.	Salezijanski ljudj. oratoriji	S. Troj. p. Fr.	Sv. Jurij v Slov. gor.
27	Četrtek	Beda	Anzle-ko katoličanstvo	Ljubno	
28	Petek	† Avguštin	Jugoslovaški škofje	Sv. Helena	
29	Sobota	† Magd. Pazzi	Zmišeti za notranje življenje	Sv. Duh	
30	Nedelja	Presv. Trojca	Verski dvojni dijakov	Rateče	Sv. Bolfank
31	Poned.	Angela	Uršulinke. — Vsi v maju umrli.	Kranj	Mar. Snež.

škapulir dvakrat; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

16. Petek. Sv. Rafael. a) Popolni odpustek: tretjerednikom, če ponove svoje obljube na ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, če so ta dan postavno zadržani; istim vesoljna odveza: b) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir.

23. Petek. Bl. Egidij Asiški. Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

24. Sobota. Sv. Fidel. Popolni odpustek istim kakor včeraj.

25. Nedelja, zadnja v mesecu. Varstvo sv. Jožefa. Kjer se danes (kakor n. pr. v ljubljanski škofiji) obhaja varstvo sv. Jožefa, dobe popolni odpustek: a) udje družbe krščanskih družin; b) udje bratovščine sv. Družine; c) udje škapulirske bratovščine Karmelske Matere božje; d) vsi verniki v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjeredniki tudi v farni

cerkvi, kjer ni redovne. — Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

26. Ponedeljek. Mati božja dobrega sveta. Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja kakor 29. dan.

28. Sreda. Bl. Lukezij. Popolni odpustek istim kakor 23. dan.

29. Četrtek. Sv. Peter muč. Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

30. Petek. Bl. Benedikt. Popolni odpustek istim kakor 23. dan.

Opomba. Odpustke rimskih štacijskih cerkvâ morejo dobiti: a) tretjeredniki v redovni cerkvi; b) udje bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni cerkvi; c) udje bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; mesto obiska bratovske cerkve jim more spovednik nalo-

tihi kako drugo dobro delo; d) udje bratovščine preč. Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) udje rožnovenske bratovščine v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; f) udje Marijine družbe v jezuitski cerkvi; kjer te ni, v katerikoli cerkvi, če molijo 7 očenašev in 7 češčenamarij po namenu sv. očeta; g) oni, ki nosijo višnjevi škapulir v taki cerkvi, v kateri je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo beli škapulir, v bratovski ali farni cerkvi; i) udje bratovščine za duše v vičah v bratovski ali farni cerkvi.

V zadobljenje teh odpustkov se poleg navedenih pogojev zahteva le še prejem sv. zakramentov in molitev po namenu sv. očeta. Kdor vse to izpolni, ima iste odpustke, kakor če bi obiskal prave štacijske cerkve v Rimu.

Krščanski delavci — profesionisti

ki iščejo službe, naj se oglase v Jugoslovanski Strokovni Zvezi, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

Apostoli molitve, širite

Apostolski molitvenik,

ki ga je izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metodal V uvodu je zanimiv pouk o apostolskem delovanju, o pravoslavju in o delu za cerkveno zedinjenje. Molitvenik obsega

krasne nove molitve.

V mnogih župnijah se iz tega molitvenika molijo „ure molitve“ pred sv. Reš. Telesom. — Dobiva se v Ljubljani v Jugoslovanski knjigarni in v prodajalni K. T. D. — Cena 3—K.

Zastonj in poštnine prosto

dobi vsak na željo moj cenik o zlatnini, srebrnini in godalih, Violine po K 40—, 45—, 55— in višje. Dobre harmonike K 45—,

60—, 80—, dvovrstne dunajske harmonike K 120, 140, trivrstne K 300, 400 in višje. — Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošilja po povzetju ali predplačilu razpošiljalnica

JAN KONRAD,
Brüx štev. 1993, Češko.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijsko sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

3%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 krone na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštnih položnic. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1918 nad 40 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.